

ע"פ 48240/04/17 - פלוני נגד מדינת ישראל, ר.מ.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

23 ינואר 2018

ע"פ 48240-04-17 פלוני נ' מדינת ישראל

לפני כבוד סגנית הנשיא, השופטת אסתר הלמן - אב"ד כבוד השופטת יפעת שיטרית כבוד
השופט סאב דבור
המערער פלוני

נגד
המשיבות

1. מדינת ישראל 2. ר.מ.

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' ס. הנשיא עדי במביליה איינשטיין) בתיק פלילי 693-02-12
מיום 6/7/16

נוכחים:

מטעם המערער : עו"ד שלמה אלכביר, מהסניגוריה הציבורית

מטעם המשיבה 1 : עו"ד ליאורה חילו

מטעם המשיבה 2 : אין הופעה

המערער - בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

השופטת יפעת שטרית:

מבוא:

1. בפנינו ערעור המופנה כנגד פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' סגנית הנשיא, השופטת ע. במביליה- איינשטיין) בת"פ 693-02-12. הערעור מופנה כנגד הכרעת הדין מיום 6/7/16 וכנגד גזר הדין

עמוד 1

מיום 21/3/17.

2. כנגד המערער הוגש לבית המשפט קמא כתב אישום, במסגרתו יוחסו לו העבירות כדלקמן:

א. איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

ב. תקיפה סתם - עבירה לפי סעיפים 379 + 382(ב) לחוק העונשין.

ג. שיבוש מהלכי משפט - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

3. לאחר שמיעת ראיות הצדדים עד תום, קבע בית המשפט קמא בהכרעת דינו, כי אשמת המערער הוכחה במלואה מעבר לספק סביר ולפיכך, הרשיע אותו בכל המיוחס לו בכתב האישום.

4. בגזר דינו, השית בית המשפט קמא על המערער את העונשים כדלקמן:

· 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירת אלימות פיזית מסוג פשע.

· 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירת אלימות פיזית מסוג עוון, או עבירת איומים כלפי בן משפחה, או עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

· חתימה על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ שלא יעבור המערער במשך 3 שנים עבירת אלימות, או איומים בתוך המשפחה. עוד נקבע, כי אם לא יחתום המערער על ההתחייבות הכספית תוך 7 ימים, ייאסר למשך 7 ימים.

· קנס בסך 1,000 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם בתוך 120 ימים ממועד מתן גזר הדין.

· תשלום פיצויים למתלוננת בסך 3,000 ₪ אשר ישולמו בתוך 120 ימים ממועד מתן גזר הדין.

כאמור, הערעור מופנה כנגד הכרעת הדין וכנגד חומרת העונשים (הרכיבים הכספיים) שהושתו על המערער.

5. למען השלמת התמונה יוער, כי בטרם ניתן גזר הדין, ראה בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 10/11/16, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש, להורות על הגשת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של המערער, זאת תוך שצוין, כי אין בכך כדי להוות צפי באשר לעונש שיושת על המערער בסופו של יום.

בעניינו של המערער הוגשו שתי חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות, האחת מיום 20.2.17 והאחרת, מיום 7.3.17, אשר במסגרתן נקבע, כי המערער נמצא בלתי כשיר לשאת במאסר על דרך עבודות שירות ולפיכך, לא ניתן להשמה בעבודות שירות.

6. למען הסדר הטוב יוער, כי בדיון בערעור אשר התקיים בפנינו ביום 27.6.17 תוקנה הודעת הערעור, על דרך הוספת המתלוננת כמשיבה, וזאת משום שהערעור מכון גם כנגד הפיצויים שהושטו על המערער לטובתה.

עובדות כתב האישום:

7. על פי הנטען בכתב האישום, המתלוננת, ר.מ. (להלן: "**המתלוננת**"), הינה רעייתו של המערער והם נשואים מזה 16 שנים ומתגוררים יחדיו בביתם במושב אאאא (להלן: "**הבית**").

8. כן נטען, כי בתאריך 10.2.11, בשעה 22.00 או בסמוך לכך, בחדר השינה בבית, תקף המערער את המתלוננת שלא כדין בכך שדחפה, קיללה ואיים עליה בפגיעה שלא כדין בחייה באומרו: אם לא תעזוב את הבית, זה הסוף שלה, וזאת בכוונה להפחידה ולהקניטה.

כן נטען, כי באותן נסיבות, איים המערער על המתלוננת בהתנהגות בכך, שהרים כיסא בצורה מאיימת וזאת בכוונה להפחידה ולהקניטה.

עוד נטען, כי בהמשך לנסיבות המתוארות לעיל, הפציר המערער במתלוננת להימנע מלדווח למשטרה באומרו: "שלא תעזי להזמין משטרה" ובכך עשה מעשים בכוונה להכשיל הליך שיפוטי.

9. עוד נטען, כי בחודש ינואר 2011 או בסמוך לכך, בשעות הבוקר, בבית, איים המערער על המתלוננת בפגיעה בה שלא כדין בכך שזרק שעון מעורר אשר צלצל, כשהוא צועק לעבר המתלוננת באומרו, אם את לא קמה מהמיטה, חבל לך על הזמן, וזאת בכוונה להפחידה ולהקניטה.

תשובת המערער לאישום:

10. בתשובתו לאישום כפר המערער במיוחס לו בכתב האישום. לטענת המערער, המתלוננת מעלילה עליו. המערער הוסיף וטען, כי מדובר בביתו וכי הוא היה בבית, אולם באשר למיוחס בסעיף 5 לעובדות כתב האישום, זאת בהתייחס לאירוע הנטען בחודש ינואר 2011, הרי שאין המערער אחוז בתשובה מפורטת היכן היה במועד הרלוונטי. המערער הוסיף והבהיר, כי אין הוא אחוז בטענת אליבי, או בטענת זוטא (ראה בהקשר זה פרוטוקול הדיון מיום 2.1.13).

קביעות בית המשפט קמא בהכרעת הדין:

11. במסגרת הכרעת דינו ציין בית המשפט קמא, כי אין מחלוקת בדבר הימצאות המעורבים במקום ובזמן הרלוונטי לאירועים הנטענים בכתב האישום. יחד עם זאת, תיאור האירועים כפי שנמסר ע"י המערער, שונה לחלוטין מתיאור האירועים כפי שנמסרו ע"י המתלוננת ובהקשר זה, כך בית המשפט קמא, יריעת המחלוקת רחבה היא.
12. בית המשפט קמא בחן את הראיות, אשר הובאו בפניו במסגרת פרשת התביעה. בכלל זה התייחס גם לעדות המתלוננת, כפי שזו באה בפניו ואשר עדותה נפרשה על פני שתי ישיבות. בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי במסגרת עדותה, סיפרה המתלוננת על האירועים הנטענים בכתב האישום, אף שאת חלק מן האירועים זכרה במעומעם והתובעת נאלצה לרענן את זיכרונה.
13. באשר לאירוע מיום 10.2.11, ציין בית המשפט קמא, כי המתלוננת העידה שהמערער דחף אותה, כאשר הלכה לקחת את מפתח הרכב. המתלוננת אישרה, כי המערער קילל אותה ואיים, כי אם לא תעזוב את הבית "זה הסוף שלי ואמר לי לצאת מהבית ללא הילדים".

עוד ציין בית המשפט קמא, כי המתלוננת הסבירה בבהירות, בהתייחס להרמת הכיסא הנטענת, כי המערער עשה זאת "מרוב עצבים", כהגדרתה. המתלוננת הסבירה בהקשר זה, כי היא עמדה מול המערער, הסבירה את הקשר של הדברים ואשר מאלה עלה, כי עסקינן בסיטואציה מאיימת בדרך של התנהגות. המתלוננת העידה אודות תחושתה, כי היא חשה פחד מהמערער, משום שיכול להיות שירצה לזרוק עליה את הכיסא.

בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי המערער טען שהכיסא כבד מכדי להרימו, אולם המתלוננת הבהירה, כי היא יכולה להרים את הכיסא.

בהמשך, סיפרה המתלוננת, כי המערער אמר לה "שלא תעיזי להתקשר למשטרה" וכי הבינה מדבריו שיכול להתרחש משהו לא טוב, וכי יכול להיות שהמערער היה סוטר לה.

14. באשר לאירוע הנטען בחודש ינואר 2011, פירט בית המשפט קמא את העולה מעדות המתלוננת בהקשר זה. כך ציין, כי המתלוננת אישרה, כי כחודש לפני האירוע הקודם עליו העידה, היינו בחודש ינואר, עת גרו המערער והמתלוננת בחדרים נפרדים, המערער תפס את השעון המעורר שצלצל זמן רב, זרק אותו החוצה ואמר למתלוננת "אם את לא קמה מהמיטה חבל לך על הזמן", זאת בצעקות וכשעיניו פקוחות. עוד ציין בית המשפט קמא, כי המתלוננת תיארה את תחושתה באותו אירוע בדמות פחד וחשש מהמערער.
15. בהתייחס לעדות המתלוננת, ציין בית המשפט קמא, כי הוא התרשם, כי בחלוף שנים ממועדי התרחשות האירועים, התקשתה המתלוננת לזכרם לפרטים. יחד עם זאת, המתלוננת אישרה את כל מה שמסרה

במשטרה, תיארה תחושות והשיבה לשאלות הצדדים באופן אמין, תוך מסירת מלוא הפרטים שזכרה. ככל שהתארכה עדותה, נזכרה המתלוננת לבדה בפרטים מהותיים ופרטים שלא הצליחה לדלות מזיכרונה, אושרו על ידה ואף הושלמו עת הוקראו בפניה בגדר הליך של "ריענון זיכרון".

16. בהקשר זה, ולאחר שהתרשם בית המשפט קמא באופן בלתי אמצעי מעדות המתלוננת כפי שזו באה בפניו, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי עדות המתלוננת לא התאפיינה במגמתיות, אלא להפך. ניכר רצונה למסור אך את האמת. עוד ציין בית המשפט קמא, כי במועד הראשון לעדותה, המתלוננת ביקשה באופן מפורש להקל עם המערער ולהימנע משאלות מיותרות שכן, הם חזרו לחיים משותפים. במועד השני לעדותה, הסבירה המתלוננת, כי היא והמערער נפרדו וכי כל דבריה אמת ולא שינתה דבר.

כך קבע בית המשפט קמא, כי המתלוננת לא ניסתה בשום שלב בעדותה להפריז, או להגזים בתיאוריה. תגובתיה להתנהגות המערער והפחד שחשה מאיומיו היו מידתיים והוסברו הן בנסיבות ביצוע העבירות והן על רקע ניסיון העבר, עת שרף המערער את בגדי המתלוננת, מעשה בו הודה המערער במסגרת עדותו בבית המשפט (ראה בהקשר זה סעיף 4 להכרעת הדין).

17. בית המשפט קמא התייחס למארג הראיות הנוסף שבא בפניו ובכלל זה דו"ח המשלט ת/1, אשר ממנו עולה, כי המתלוננת דיווחה על האירוע מיום 10.2.11 בזמן אמת למוקד המשטרה וכבר בשעה 22.32 נרשם "המודיעה ר.מ., מדווחת על בעלה שמאיים עליה, מקלל אותה, רצה לזרוק עליה כיסא, ברח, מפחדת מאוד ממנו שירביץ לה, יצאה מהבית...". בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי גם ההודעה למוקד 100 המצביעה על הפחד שאחז במתלוננת נוכח האירוע האמור וכן הדיווח המידי למשטרה, מחזקים את גרסתה.

בהקשר זה התייחס בית המשפט קמא לטענת הסניגור ולפיה, המתלוננת לא מסרה בהקשר זה אודות דחיפה שדחף אותה המערער. יחד עם זאת, בית המשפט קמא קבע בהקשר זה, כי בדיווח למשטרה מסרה המתלוננת תיאור חלקי ותמציתי של האירוע ואין בחסר זה כדי לכרסם בגרסתה בנסיבות מסירת ההודעה למוקד המשטרה, בסמוך לאירוע שזכה (ראה בהקשר זה סעיף 5 להכרעת הדין).

18. בית המשפט קמא הוסיף והתייחס לעדות נוספת שהובאה בפניו, עדות הגברת א.ב., אחות המתלוננת. בהקשר זה פירט בית המשפט קמא את תוכן עדותה של א.ב. וציין, כי א.ב. לא נכחה באירוע מיום 10.2.11, אולם זו העידה, כי לקחה את בתם של המערער והמתלוננת למסיבה, אליה המערער לא רצה להסיעה. א.ב. העידה, כי לאחר שהסיעה את הילדה, המתלוננת התקשרה מהשירותים, כשהיא מפוחדת ודיברה בקול חלש ואמרה "אני מפחדת, הוא בקריז".

בהקשר זה העידה א.ב., כי היא הורתה למתלוננת לברוח מהבית. המתלוננת יצאה ולאחר מכן התקשרה לא.ב. וביקשה: "תתקשרי למשטרה, אני מנסה למשטרה ולא הולך לי ותבואי דחוף". בהקשר זה קבע בית המשפט

קמא, כי האמרה "לא הולך לי" מתיישבת עם דו"ח המשלט לפיו, דיווחה המתלוננת, כי היא אינה מצליחה להשיג את המשטרה.

עוד העידה א.ב., כי המתלוננת תמיד חששה מהמערער, שכן בעבר "חטפה ממנו", כהגדרתה. א.ב. הוסיפה וצינה, כי המתלוננת רעדה, הייתה מפוחדת ופחדה שהמערער יחנוק אותה. א.ב. שללה את האפשרות, כי רעד המתלוננת נבע מקור, תוך שהבהירה, כי המתלוננת רעדה בשל הפחד שחשה (ראה בהקשר זה סעיף 6 להכרעת הדין).

19. עוד התייחס בית המשפט קמא לעדות השוטר יורם אברג'ל ולעולה ממזכר שערך מיום 5.4.11 (ת/6), במסגרתו רשם, כי בזמן גביית עדות המתלוננת היא **"הייתה רועדת כולה ומפוחדת נורא ונראתה לחוצה, ומסרה לי כי חייה בפחד מבעלה מזה 6 שנים. אך בעלה לא ביצע נגדה עבירות כלשהם אלא הרגישה מפוחדת ממנו כל אותם שנים בגלל ההתנהגות שלו וכי לא רצתה לצאת מהבית כי זה הבית גם שלה"**. (כך במקור - הערה שלי - י.ש.). (ראה סעיף 7 להכרעת הדין).

20. בהמשך הכרעת דינו ציין בית המשפט קמא, כי על פרשת ההגנה נמנתה עדות המערער בלבד. הודעות המערער נתקבלו וסומנו ת/5 ו - ת/7. עוד צוין, כי הן בעדותו בבית המשפט והן בהודעותיו במשטרה, הכחיש המערער את כל המיוחס לו בכתב האישום. באשר לאירוע מיום 10.2.11, שלל המערער את האיום המילולי המיוחס לו, שלל הרמת כיסא בצורה מאיימת והכחיש, כי אמר למתלוננת שלא תעז להזמין משטרה. באשר לאירוע מחודש ינואר 2011, סיפר המערער, כי היה להם שעון לפני שנים רבות, אך אביה של המתלוננת זרק אותו. המערער שלל שזרק את השעון, שצעק ושאיים וטען, כי בדרך כלל הוא יוצא מוקדם וכי המתלוננת מתעוררת לבד.

21. בהתייחס לעדות המערער, כפי שזו באה בפניו ולאחר שבית המשפט התרשם ממנה באופן בלתי אמצעי, התרשם בית המשפט קמא, כי עדות המערער אינה עדות אמת וכי גרסתו הבסיסית, כפי שנמסרה בהודעותיו במשטרה, השתנתה באופן מניפולטיבי לאורך עדותו, בהתאם לשאלות שנשאל.

22. כך הבהיר בית המשפט קמא, כי לאורך כל הודעותיו ואף בעדותו בבית המשפט, חזר המערער וטען, כי באירוע מיום 10.2.11 היה חולה ולא קם מן המיטה. בגרסה זו אחז כדי להסביר שלא ייתכן שדחף את המתלוננת. בפתח עדותו תיאר המערער מצב בריאותי לא טוב, היותו חולה סכרת, סובל ממחלת שינה, לחץ דם, גידולים בבלוטות הרוק בגינם עבר מספר ניתוחים קשים בצוואר וכן גידול בערמונית. הצגת מצבו הבריאותי קדמה לשאלות בדבר האירוע מיום 10.2.11, בהתייחס אליו טען המערער, כי בשל מחלתו לא הסיע את בתו ולכן פרץ ויכוח עם המתלוננת, אשר עמד בבסיס התלונה.

בית המשפט קמא הטעים, כי המתלוננת טענה במסגרת עדותה, כי מפתחות הרכב היו אצל המערער בניסיונה להסביר מדוע נדרשה להיעזר באחותה, א.ב., שעה שהמערער סירב להסיע את הילדה. בהקשר זה נשאל

המערער אם המפתחות לרכב היו באותה תקופה אצלו וטען, כי באותה תקופה המפתחות היו בתוך הרכב וכי המתלוננת יכולה הייתה לעשות שימוש ברכב, אלא אם כן היה זקוק לרכב לצרכי עבודתו. בהמשך עדותו וכדי להצדיק את השתלטותו על מפתחות הרכב, סיפר המערער, כי בתקופה הרלוונטית לאישום, עיבד 300 דונם אדמה בשטחים, ששכר מהמושב. בהקשר זה עומת המערער עם הפער בין מצבו הבריאותי לבין עיסוקו בעיבוד אדמה בהיקף של 300 דונם ורק אז הודה לראשונה, כי חלק מהמחלות הן מחלות מהזמן האחרון ולא מהמועד הרלוונטי הנטען באישום. עוד ציין בית המשפט קמא, כי לא הוגשו מסמכים בהקשר זה.

23. בית המשפט קמא הוסיף והתייחס לתהיות נוספות שעלו מעדות המערער. כך ציין, כי המערער נשאל מדוע המתלוננת הייתה צריכה לבקש מאחותה להסיע את הילדה למסיבה, אם המפתח זמין עבורה והמערער ממילא חולה ושוכב במיטה, כטענתו. מן המענה לשאלה מתברר, כך בית המשפט קמא, כי המערער, אשר תיאר עצמו כחולה, באפיסת כוחות ושוכב במיטה, יצא באותו בוקר לעבודה בחקלאות.

24. לאחר שבחן את אלה, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי מתשובות המערער בהקשר זה, עולה ניסיון לתמרן את השומע, אשר תחילה מזדהה עם מצבו ועם מחלותיו של המערער ונוטה להחילן על האירוע מיום 10.2.11 ואולם אז מתגלה, כי רוב מחלותיו של המערער הינן מהעת האחרונה ולא משנת 2011, אז עיבד המערער שטחים חקלאיים גדולים ואף ביום האירוע הנטען, יצא לעבודה חקלאית בבוקר. בנסיבות אלו, הרי שמצבו הבריאותי של המערער לא מנע ממנו מלעשות דבר באותו יום ולמרות זאת, נמנע מלהסיע את בתו למסיבה, החזיק ברשותו ללא סיבה את מפתחות הרכב המשפחתי ויצר מצב בו המתלוננת נאלצה לפנות לעזרת אחותה, בדיוק כפי שטענה המתלוננת, כאשר שבה בשעה 22:00 מיום עבודה ארוך והבחינה בכך.

בנסיבות אלו, ונוכח התפתחות גרסתו של המערער והתפתלותו בין השאלות שנשאל, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי אין בידו כדי לקבל את גרסת המערער והעדיף את גרסת המתלוננת לפיה, המערער דחף אותה בהיותה בחדר, עת מנע ממנה גישה למפתחות הרכב.

25. בית המשפט קמא התייחס עוד לטענות המערער, כפי עדותו, באשר להתנהגות המתלוננת באירוע מיום 10.2.11. בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי המערער העיד, כי בין היתר, המתלוננת צעקה שהיא תשים לזה סוף. בהמשך חקירתו הנגדית, הוסיף המערער לדברי המתלוננת, כי היא אמרה "אני אשים לזה סוף ביום ראשון".

לאחר שבחן את אלה, ציין בית המשפט קמא, כי גרסת המערער ביחס לצעקות המתלוננת, לא נשמעה בשתי הודעותיו במשטרה, ת/5 ו - ת/7 ולכן, עסקינן ב"גרסה כבושה". כך צוין, כי לא ניתן כל הסבר לכבישת הגרסה ומכאן משקלה הנמוך, עת נמסרה לראשונה בחלוף 5 שנים ממועד האירוע. בית המשפט קמא קבע ב"רחל בתך הקטנה", כי אין הוא נותן אמון בנטען והתרשם, כי מגמת המערער הינה להכפיש את המתלוננת ולהציג מצג שווא לפיו, התנהלותה הייתה שלילית ותלונתה מגמתית.

26. בית המשפט קמא הוסיף והתייחס לעדות המערער בדבר התנהלות המתלוננת באירוע מיום 10.2.11, כאשר בניגוד לעולה מעדותו בדבר דברים שאמרה המתלוננת והתנהלותה, כמפורט בעדותו שם, הרי שבדו"ח העיכוב מיום 10.2.11 (ת/4), מסר המערער לשוטר, כי הוא והמתלוננת אך דיברו בצורה מכובדת.

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי תגובת המערער לעיכובו, עומדת בסתירה לעדותו בבית המשפט ולהודעתו ת/5, זאת שעה שבעדותו בבית המשפט ובהודעתו, גולל שיח הכולל כינוי גנאי בין המערער לבין המתלוננת, הרי שכאמור, בדו"ח העיכוב מסר לשוטר, כי השניים אך דיברו בצורה מכובדת. בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי לא היה בידי המערער כדי ליתן הסבר לסתירה זו.

27. עוד הוסיף בית המשפט קמא, כי במסגרת עדותו בבית המשפט, לראשונה, 5 שנים לאחר האירוע, הזכיר המערער את השיחה בינו לבין המתלוננת בהקשרו של האירוע מיום 10.2.11, לפיה, כאשר קם ללכת, הטיחה בפניו המתלוננת, כי הרים עליה כיסא וכי המערער אמר לה שהיא יכולה להמשיך לחיות עם הדמיונות שלה.

בית המשפט קמא הדגיש בהקשר זה, כי בשתי הודעותיו במשטרה, המערער לא הזכיר כלל שיחה כזו בינו לבין המתלוננת, בהקשר של הרמת הכיסא. בית המשפט קמא התרשם, כי מדובר בניסיון נוסף של המערער ליצור מצג כוזב לפיו, המתלוננת מעלילה עליו עלילות שווא.

28. עוד ציין בית המשפט קמא, כי בעדותו הודה המערער, כי בעבר שרף למתלוננת את בגדיה והטעים בהקשר זה, כי הפחד הכללי שהיא חשה מפני המערער, עליו סיפרה בעדותה, אינו סובייקטיבי גרידא וכי יש לו על מה שיסמוך.

29. עוד ציין בית המשפט קמא, כי בעדותו בבית המשפט, טען המערער, כי בנו היה נוכח באירוע מיום 10.2.11, זאת בניגוד לנטען בהודעתו במשטרה, ת/7 ולפיו, לא היו ילדים בבית. בהקשר זה צוין, כי המערער התקשה להסביר זאת בעדותו בבית המשפט.

30. באשר לאירוע הנטען מחודש ינואר 2011, ציין בית המשפט קמא, כי המערער טען ביחס לשעון המעורר, כי היה להם שעון, כאמור, לפני שנים רבות, אך אביה של המתלוננת זרק אותו. בית המשפט קמא הטעים בהקשר זה, כי המתלוננת לא עומתה עם הנטען וכן לא ניתן הסבר מדוע אביה לא הובא לעדות, מה מצבו ואם עסקין בעד הגנה זמין.

באשר לעדות המערער והתייחסות בית המשפט קמא לעולה ממנה ראה סעיפים 8 - 15 להכרעת הדין.

31. בית המשפט קמא הוסיף ובחן טענות נוספות שהועלו ע"י ההגנה. באשר לטענת ההגנה ולפיה,

המתלוננת מסרה בעדותה בבית המשפט שלא אמרה אמת בחקירתה הראשית, ציין בית המשפט קמא, כי הוא התרשם, כי מדובר באי הבנת הדברים נוכח מטח השאלות שהופנה אליה ולא בתשובה מהותית. בהקשר זה הדגיש בית המשפט קמא, כי הוא התרשם כך הן למשמע מהלך הדיון והן למקרא עדות המתלוננת, אשר הצהירה שוב ושוב לפני ואחרי אמרה זו, כי אמרה אמת גם בחקירתה הראשית.

32. טענה נוספת אשר הועלתה ע"י ההגנה ואשר אליה התייחס בית המשפט קמא, דנה בפרשנות האמרה המיוחסת בחודש ינואר 2011 והשאלה, האם עסקין ב"איום", כהגדרתו של זה. בהקשר זה ציין בית המשפט קמא את האמרה המיוחסת ולפיה, אמר המערער למתלוננת "אם את לא קמה מהמיטה, חבל לך על הזמן". כך הדגיש, כי האמרה נאמרה בצעקה ולוותה בזריקת השעון המעורר.

בהקשר זה ציין בית המשפט קמא, כי תמים דעים הוא עם ב"כ הנאשם, כי האמרה "חבל לך על הזמן" כשהיא לבדה, יכולה להתפרש גם כאמרה אשר לא באה על מנת להפחיד ולהקניט, אלא להזהיר מפני השלכות לגיטימיות של אי התעוררות בזמן. יחד עם זאת, הנסיבות האופפות את האירוע אינן מאפשרות את קבלת הפרשנות, כי עסקין ב"התראה לגיטימית" וכי ברור שמדובר באיום אסור.

בהקשר זה הטעים בית המשפט קמא, כי מדובר באמרה אשר לפי גרסתה המהימנה של המתלוננת נאמרה בצעקות, כאשר צעקות המערער לוו במעשה אלים של זריקת השעון המעורר לקרקע. כך צוין, כי מדובר בתקופה בה בני הזוג ישנו בחדרים נפרדים, כך שכניסה לחדרה של המתלוננת לשם זריקת השעון ואמירת הדברים, מחדדת את חוסר הלגיטימיות של מעשי המערער ומבהירה, כי מדובר באיום ולא באמרה חוקית. עוד צוינה תגובת המתלוננת לאיום זה בדבר תחושת פחד, המותאמת לנסיבות המתוארות.

עוד קבע בית המשפט קמא, כי אין לנתק את האמרה מהנסיבות בהן היא נאמרה ושעה שאמרה כגון דא נאמרה בצעקות ולוותה בזריקת השעון המעורר, כאשר המערער אינו מכבד את חלוקת החדרים בין בני הזוג, הרי שלא ניתן ליתן פרשנות, או הסבר לגיטימי לאמרה זו ולכן, קבע בית המשפט קמא, כי מדובר באיום אסור.

בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לפסיקה רלוונטית, אשר ממנה עולה, כי בחינת תוכנו של ביטוי אינה מתבצעת במנותק מן הנסיבות, אלא בתוך ההקשר שבו ניתן הביטוי וכי נקבע, כי בית המשפט יבחן את הנסיבות שאפפו את מסירת הביטוי ואת הנסיבות בהן הוא נקלט.

33. באשר לטענת הסניגור ולפיה, לא מתקיימת במקרה דנן עבירת שיבוש מהלכי משפט המיוחסת למערער, שעה שאין המדובר במעשה שנועד להכשיל הליך שיפוטי שטרם נולד, הפנה בית המשפט קמא להוראת סעיף 34 כד לחוק העונשין בדבר הגדרת "הליך שיפוטי" ודחה טענה זו. בית המשפט קמא הטעים, כי "הליך שיפוטי" הוגדר בבהירות במסגרת סעיף 244 לחוק העונשין ככזה הכולל חקירה פלילית. סעיף 244 לחוק העונשין כולל גם את הכוונה למנוע הליך שיפוטי.

מקום בו המערער הזהיר את המתלוננת לבל תזמין משטרה, בהקשר בו נאמרו הדברים, בעיצומו של אירוע אלימות ואיומים, הרי שלא ניתן לפרש את אמרתו, אלא כאזהרה מאיימת שמטרתה היחידה היא למנוע פתיחת חקירה פלילית כנגד המערער. לפיכך, דחה בית המשפט קמא טענה זו.

34. בית המשפט קמא הוסיף ודחה את טענת ההגנה ולפיה, המיוחס למערער הינו בבחינת "זוטי דברים". בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי המחוקק ראה לנכון לייחד לעבירות המיוחסות למערער מקום של כבוד במסגרת חוק העונשין. נסיבות ביצוע העבירות בתוך המשפחה, בחינת הערכים החברתיים המוגנים באמצעות הוראות חוק אלו והעובדה, כי אין מדובר במקרה חד פעמי, מביאים לכלל מסקנה, כי דין טענה זו להידחות וכי אין עסקין ב"זוטי דברים".

35. בטרם יחתום את הכרעת דינו, חזר והדגיש בית המשפט קמא, כי הוא התרשם לחיוב ממהימנות המתלוננת ומאמינות גרסתה. עדויות יתר עדי התביעה בדבר מצבה הנפשי של המתלוננת במהלך ובסמוך לאירוע הראשון, כמו גם דיווחיה ב"זמן אמת" וסמוך לאחר מכן, אודות המתרחש, מחזקים את גרסתה. אל מול אלה התרשם בית המשפט קמא מעדות המערער כעדות שאינה מהימנה ואף מגמתית, כך שלא ניתן לקבוע ממצאים על פיה. בנסיבות אלו, העדיף בית המשפט קמא את גרסת התביעה על פני גרסת ההגנה וקבע, כי המיוחס למערער בכתב האישום הוכח מעבר לכל ספק סביר והרשיע את המערער בכל המיוחס לו בכתב האישום.

נימוקי גזר הדין:

36. במסגרת גזר דינו, פסע בית המשפט קמא במתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין. בקביעת מתחם העונש ההולם בית המשפט קמא התייחס לערכים המוגנים שנפגעו מעבירת תקיפת בת זוג, שביצע המערער וציין, כי עניינם של אלה, זכותו החוקתית של אדם לשמירה על ביטחונו האישי, שלמות גופו, כבודו ושלמות נפשו וכן זכותה של אישה להיות מוגנת בתוך ביתה מפני אלימות בן זוגה. עוד צוין, כי נפגע הערך החברתי שעניינו, הגנה על שלמות התא המשפחתי. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לפסיקה רלוונטית.

באשר לערך החברתי המוגן העומד בבסיס עבירת האיומים, קבע בית המשפט קמא, כי טיבו של זה הינו, מניעת מעשי הפחדה והקנטה לשם הגנה על שלמות נפשו, ביטחונו, חירות הפעולה והבחירה של הפרט. גם בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לפסיקה רלוונטית.

באשר לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירת שיבוש מהלכי משפט, בנסיבותיה, ציין בית המשפט קמא, כי טיבם של אלה הינם, ההגנה על טוהר ההליך המשפטי והחקירתי, כמו גם יכולת המשטרה לאתר מבצעי עבירות ולהגיע לחקר האמת, תוך הגנה על שלטון החוק.

37. בבחינת מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, ציין בית המשפט קמא, כי זו נלמדת מנסיבות ביצוע

העבירות ומן השילוב שביניהן. כך הודגש, כי המערער הורשע בביצוע עבירות אלימות בתוך המשפחה, אשר הוכרו ע"י המחוקק כבעלות חומרה מיוחדת, בשל הבנת הצורך של כל אדם לחוש מוגן בביתו ולאור החשיבות החברתית בשימור התא המשפחתי. עוד צוין, כי האלימות הפיזית אינה מן הרף החמור, שכן עסקינן בדחיפה חד פעמית, שהתרחשה לפני כ-6 שנים.

38. עוד צוין, כי האלימות המילולית בה נקט המערער נמצאת ברף החומרה הבינוני-נמוך וכוללת שני אירועים. זאת ועוד, מעבר לאלימות הפיזית ולאיומים המילוליים וההתנהגותיים, פעל המערער להכשלת הליכי חקירה צפויים. כן ציין בית המשפט קמא את תחושות המתלוננת והפחד שחשה בעת ביצוע העבירות.

39. בית המשפט קמא הפנה למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלימות כלפי בת זוג, תוך שהפנה לפסיקה רלוונטית בהקשר זה ולרמת הענישה שהושתה במסגרתה. כך ציין, כי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת האיומים נעה בין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר בפועל, תוך שפנה גם בהקשר זה לפסיקה רלוונטית ולרמת הענישה שהושתה במסגרתה. באשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירת שיבוש מהלכי משפט, ציין בית המשפט קמא, כי זו נעה בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל קצר.

40. בית המשפט קמא הוסיף והטעים, כי מקום בו המערער הורשע במספר עבירות הקשורות בשני אירועים, הרי שיקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ואולם, ראה לגזור עונש כולל לשני האישומים בהתחשב במספר העבירות, בזיקה ביניהן ותוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של המערער, לבין סוג העונש ותקופת המאסר שעליו לשאת.

41. לאחר ששקלל כל אלה, קבע בית המשפט קמא, כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע המערער במסגרת האירוע מיום 10.2.2011 נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל למשך 10 חודשים, בצירוף עונשים נלווים וכי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע המערער במסגרת האירוע מחודש ינואר 2011 הינו, מאסר מותנה ועונשים נלווים.

42. בקביעת העונש הראוי למערער, ציין בית המשפט קמא את אי נטילת אחריות המערער לביצוע המעשים. בהקשר זה צוין, כי המערער בחר לנהל את משפטו בהתאם לזכותו בדין. ברי הוא, כי אין בכך כדי להביא להחמרה בעונשו, אך גם לא תינתן למערער ההקלה השמורה למי שמודה, נוטל אחריות על מעשיו, חוסך זמן ציבורי ואת סבלה של המתלוננת, הכרוך במסירת עדותה.

עוד ציין בית המשפט קמא את חלוף הזמן וציין, כי העבירות בוצעו במהלך שנת 2011 והכרעת הדין ניתנה בשנת 2017, בחלוף כ-6 שנים. עם זאת, נוכח ניהול הליך משפטי ארוך, הרי שיש ליתן לשיקול בדבר חלוף הזמן משקל מידתי. כך צוין, כי המערער נעדר עבר פלילי וכי מאז ביצוע העבירות לא הורשע בעבירות נוספות. עוד הודגש, כי בני הזוג התגרשו בשנת 2016 וכי הוצג מסמך בדבר חלוקת המשמורת והסדרי ראייה. בית המשפט קמא ציין עוד את עמדת המתלוננת, שעה שבעדותה ביקשה להקל עם המערער שכן, השניים חזרו לחיים משותפים וכי, במועד

הנדחה בו נשמע המשך עדותה, לא שינתה מעמדתה האמורה, למרות שבני הזוג נפרדו. בית המשפט קמא שקלל את נסיבותיו האישיות של המערער ובכלל זה, היות המערער כבן 60, התגרש מהמתלוננת לאחר 19 שנות נישואים, כשלבני הזוג 4 ילדים וכי אחד הילדים נמצא במשמורתו של המערער.

עוד צוין, כי ב"כ המערער טען למצבו הכלכלי הרעוע של המערער, אשר אינו עובד, חי מקצבת נכות והבטחת הכנסה ואף צבר חובות בהוצאה לפועל בסכום הקרוב ל-800,000 ₪. צוין, כי בין חובות המערער להוצאה לפועל, מצוי גם חוב בסך כ-33,000 ₪ בגין מזונות. עוד צוין כי, כעולה מטיעוני ב"כ המערער ומהמסמכים הרפואיים, הרי שהמערער סובל ממחלות שונות, נמצא בטיפול פסיכיאטרי והוכר כבעל 28% נכות.

43. בית המשפט קמא התייחס לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, שהוגשו בעניינו של המערער ולעולה מהן, תוך שצוין, כי המערער נמצא בלתי מתאים לביצוע עבודות שירות בשל מצבו הנפשי.

44. סופו של יום, תוך שקלול מכלול הנסיבות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, בא בית משפט קמא לכלל מסקנה, כי העונש המתאים למערער מצוי ברף הבינוני-נמוך של מתחם העונש ההולם ועל רקע האמור נבדקה האפשרות לריצוי מאסר על דרך עבודות שירות, אולם כאמור, המערער נמצא בלתי כשיר לכך.

סופו של יום, לאחר בחינת כל האמור, הטיל בית המשפט קמא על המערער את העונשים, כפי שפורטו לעיל.

טיעוני המערער:

45. למען הסדר הטוב יצוין, כי תחילה הגיש המערער את הערעור בגפו, בהודעות ערעור בכתב שהגיש (האחת מיום 28.4.17 והאחרת מיום 17.5.17). לאחר שמונה למערער סנגור מהסנגוריה הציבורית, הוגשה הודעת ערעור נוספת הנושאת תאריך 12.6.17.

46. במסגרת הודעות הערעור שבכתב, שהגיש המערער בגפו, טען המערער, כי בית המשפט קמא הרשיע אותו בכל המיוחס לו בכתב האישום, למרות שלא עשה דבר מן המיוחס לו וכי העדויות שהובאו בפני בית משפט קמא מדברות בעד עצמן. כן ערער על חיובו בתשלום קנס ופיצויים, זאת למרות שהוכח בבית המשפט קמא, כי מצבו הכלכלי קשה ביותר. בהקשר זה הדגיש, כי הוא נושא חובות כבדים, מוגבל באמצעים, הוא ובנו בן ה-12 חיים מקצבת ביטוח לאומי ומהבטחת הכנסה בסך כ-3,400 ₪, תוך שצירף אסמכתאות בהקשר זה.

47. בהודעת הערעור מיום 12.6.17, טען ב"כ המערער כנגד הכרעת הדין ולדידו, מן הראוי לזכות את המערער מהעבירות המיוחסות לו, הן מנימוקים עובדתיים והן מנימוקים משפטיים. לחילופין, טען, כי בית המשפט קמא החמיר במידה ניכרת בעונשו של המערער וכי בנסיבות הכוללות, יש מקום להקל באופן

משמעותי בענישה שהושתה עליו וביתר שאת, באשר לחיובו בתשלום קנס ופיצוי למתלוננת.

48. בהקשרה של הכרעת הדין טען ב"כ המערער, כי בית המשפט קמא שגה עת נתן אמון מלא בגרסת המתלוננת, חרף הצהרתה בבית המשפט, כי לא מסרה אמת וחרף סתירות ותמיהות שעלו מגרסתה אל מול גרסאות שאר עדי התביעה, ללא כל נימוק או הצדקה לעשות כן.

49. ב"כ המערער ציין, כי הוא מודע לפסיקה הנוהגת והמחייבת ולפיה, ערכאת הערעור לא תתערב בממצאי מהימנות, שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אלא כאשר נפל פגם מהותי ושורשי בקביעות אלו. לדידו, עסקינן במקרה בו ראוי ומוצדק שערכאת הערעור תתערב בקביעת בית המשפט קמא ובמסקנתו בדבר מתן אמון מלא בגרסת המתלוננת. בהקשר זה הפנה ב"כ המערער לתמיהות ולתהיות בגרסת המתלוננת אשר בשלהן, כך לדידו, לא היה מקום ליתן אמון בגרסתה, תהיות אשר לא קיבלו את התייחסות בית המשפט קמא ואשר יפורטו ב"קליפת אגוז" להלן:

- העובדה ולפיה, כאשר המתלוננת הזמינה משטרה, היא לא מסרה את עיקר התלונה, ולפיה, המערער דחף אותה. נטען, כי הסבר בית המשפט קמא בהקשר זה, הינו דחוק.
- בדו"ח הפעולה ת/3 שנערך ע"י השוטר רוקח בנימין, לא ציינה המתלוננת, כי המערער תקף אותה ונטען, כי סוגיה זו לא קיבלה התייחסות בהכרעת הדין.
- בדו"ח ת/6 שנערך ע"י השוטר יורם אברג'ל, ציינה המתלוננת, כי המערער לא ביצע כלפיה עבירות, אך היא חשה מאוימת ממנו. גם עובדה זו לא קיבלה התייחסות בהכרעת הדין.
- 20 יום לאחר האירועים המתוארים בכתב האישום, פנתה המתלוננת לבית הדין הרבני וביקשה צו הגנה כנגד המערער ובבקשה שהגישה לא טענה המתלוננת, כי המערער תקף אותה, איים עליה, או שיבש הליכי משפט. בהקשר זה הפנה ב"כ המערער לאסמכתא נ/3. כאשר המתלוננת נשאלה בבית המשפט אודות כך, היא השיבה, כי אינה זוכרת. נטען, כי גם סוגיה זו לא קיבלה את התייחסות בית המשפט קמא בהכרעת הדין.
- המתלוננת הודתה בעדותה בבית המשפט, כי לא סיפרה אמת בחקירתה הראשית וההסבר שנתן לכך בית המשפט קמא, אינו מתקבל על הדעת.
- בית המשפט קמא שגה עת בחר לתת אמון בגרסת אחות המתלוננת, הגב' א.ב., כאשר הדברים העולים מעדות האחות, לא מוצאים את ביטויים בעדות המתלוננת עצמה. כך לדוגמא, המתלוננת לא מסרה, כי המערער כלא אותה בשירותים או העיף כיסא, סוגיות שלא קיבלו את התייחסות בית המשפט קמא.

50. בנסיבות אלו, טען ב"כ המערער, כי לא היה מקום ליתן אמון מלא בגרסת המתלוננת וכי יש לקבוע, כי גרסת המשיבה לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר ובכל אופן, נותר ספק רב באשר לאמינות גרסה זו. בנסיבות אלו, יש לזכות את המערער מכל המיוחס לו בכתב האישום.

51. עוד נטען, כי שגה בית המשפט קמא עת לא התייחס כנדרש לטענות המשפטיות שהעלתה ההגנה בסיכומיה. נטען, כי המעשים המיוחסים למערער בסעיפים 2 ו-3 לעובדות כתב האישום חוסים תחת סייג "זוטי דברים" שכן, עסקין באירוע קל ערך שהתרחש לפני למעלה מ-5 שנים, כאשר המתלוננת נכנסה ללא רשות לחדרו של המערער, כשזה שכב חולה במיטתו ובאה אליו בטענות ובכעס. על רקע האמור, המערער דחף את המתלוננת ליד דלת הכניסה לחדרו, כדי שזו תצא מהחדר והיא אכן עשתה כן. עוד צוין, כי לא נגרם למתלוננת נזק כלשהו. בהקשר זה הפנה ב"כ המערער לפסיקה רלוונטית.
52. ב"כ המערער הוסיף ונטען, כי שגה בית המשפט קמא עת קבע, כי האמור והנטען בסעיף 4 לעובדות כתב האישום (בדבר ההפצרה במתלוננת ואמרת המערער שלא תעז להזמין משטרה), מהווה עבירה, שכן, הצעה או אמירה למתלוננת שלא תזמין נידת משטרה, אינו מהווה מעשה שכוון להכשיל הליך שיפוטי, כהגדרתו של מונח זה בסעיף 34 כד לחוק העונשין.
53. עוד נטען, כי המיוחס בסעיף 5 לעובדות כתב האישום (האירוע מחודש ינואר 2011), אינו מהווה "איום", כהגדרת המונח בסעיף 192 לחוק העונשין. זאת ועוד, המערער אף לא נחקר אודות כך בשתי הודעותיו במשטרה ובמקרה אחר ודומה, בוטל כתב האישום רק משום שהנאשם שם לא נחקר ביחס אליו. לחילופין, גם בהקשר זה עומד למערער סייג "זוטי דברים".
54. בנסיבות אלו, עתר ב"כ המערער להורות על זיכוי המערער מכל המיוחס לו בכתב האישום.
55. לחילופין, ובאשר לערעור כנגד גזר הדין, טען ב"כ המערער, כי שגה בית המשפט קמא מקום בו לא נתן משקל ראוי למצבו הכלכלי הקשה של המערער וחייבו בתשלום קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי למתלוננת בסך 3,000 ₪, על אף שלא הוכח כל נזק. כך הודגש, כי מצבו הכלכלי של המערער מצדיק, בנסיבות העניין, את ביטול חיובו בתשלום קנס ופיצויים, תוך הסתפקות בשאר רכיבי הענישה שהושתו.
56. בדיון מיום 27.6.17, חזר ב"כ המערער על עיקר טיעוניו, כמפורט לעיל, תוך שהגיש פסיקה רלוונטית לעיגון טיעוניו. כך הדגיש, כי עסקין בעדות מתלוננת אשר הינה עדות יחידה וכי בית המשפט קמא לא הזהיר עצמו לפני שקבע, כי הוא נותן אמון מלא בעדותה.

טיעוני המשיבה:

57. במסגרת טיעוניה, עתרה המשיבה לדחיית הערעור. ב"כ המשיבה התייחסה לפסיקה אליה הפנה ב"כ המערער וטענה, כי יש לאבחן מקרים אלו מנסיבות המקרה דנן. ב"כ המשיבה הפנתה לעדות המתלוננת ולעולה ממנה, כך גם לעדות א.ב., אחות המתלוננת, אשר יש בעדותה כדי לחזק את גרסת המתלוננת ולעלות בקנה אחד עמה.

58. ב"כ המשיבה הדגישה, כי בית המשפט קמא, אשר התרשם באופן בלתי אמצעי מעדות המתלוננת, מצא את עדותה אמינה, בניגוד לעדות המערער, אשר נמצאה בלתי אמינה. ב"כ המשיבה הסכימה, כי המערער לא נחקר באשר לאירוע הטחת השעון המעורר וכי לכך משמעות מסוימת. כן הפנתה, לדיווח המקורי של המתלוננת למשלטת 1/ ולדיסק 2/ בהקשר זה.

עוד טענה, כי אין המדובר בהכרעת דין המושתת על עדות יחידה.

59. באשר לעונשים שהושתו על המערער, טענה המשיבה, כי העונשים שהושתו הינם מינימליים ואין מקום להתערב בהם ולפיכך, עתרה לדחיית הערעור, על שני חלקיו.

דין והכרעה:

הערעור על הכרעת הדין:

60. מושכלות יסוד הן, כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בקביעות הערכאה הדיונית בנושאי מהימנות, גרסאות וממצאים עובדתיים, אלא בתנאים חריגים ביותר. עם זאת, אין עסקינן בכלל בל יעבור וערכאת הערעור תתערב בממצאי מהימנות שקבעה הערכאה הראשונה כאשר אלה נקבעו על פי שיקולים בלתי סבירים, או שנקבעו תוך התעלמות מגורמים שהיה מקום לייחס להם משקל, או כאשר אי מהימנות של עד "בולטת לעין", או כאשר ברור וגלוי על פני הדברים, כי הערכאה הראשונה נתפסה לכלל טעות בהקשר זה. ראה בעניין זה ספרו של כב' השופט קדמי **"על סדר הדין בפלילים, חלק שני, הליכים שלאחר כתב אישום"**, מעמ' 1934 ואילך. כן ראה ע"פ 2103/07 **אביהו הורוביץ ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.08), שם נקבע, כי הכלל המנחה הנקוט בידי ערכאת הערעור הינו, כי זו תמשוך ככלל את ידה מהתערבות בקביעות עובדתיות וממצאי מהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, זאת מתוך התפיסה הגורסת, כי הערכאה הדיונית נהנית מן היתרון שבהתרשמות בלתי אמצעית מן העדים ומכלל הראיות.

61. התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות מצטמצמת רק לאותם מקרים חריגים בהם הממצאים והמסקנות שקבעה הערכאה הדיונית אינם מתקבלים על הדעת, כאשר ברור וגלוי מהם, כי נפלה שגגה גסה, מהותית ובולטת אצל הערכאה הדיונית בהקשר זה, או כאשר מתגלות סתירות היורדות לשורשו של עניין ולא ניכר, כי הערכאה הדיונית נתנה עליהן דעתה. ערכאת הערעור לא תירתע מהתערבות, גם מקום שמדובר בממצאים עובדתיים המתבססים על שיקולים שבהיגיון ובמסקנות שהסיקה הערכאה הדיונית מן העובדות שהוכחו. כן ראה בהקשר זה גם ע"פ 190/82 **מרקוס נ' מדינת ישראל**, פ"ד ל"ז (1) 225, ע"פ 355/88 **לוי נ' מדינת ישראל** פ"ד מ"ג (3) 221, ע"פ 6730/05 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.2.06) וע"פ 10432/05 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.6.07).

62. עיון בהכרעת דינו של בית המשפט קמא מלמד, כי זו נסמכת על מספר אדנים ראייתיים, שונים ומאובחנים העולים בקנה אחד זה עם זה, מחזקים האחד את רעהו ומניחים יחדיו פסיפס ראייתי לביסוס

העבירות והמעשים בהם הורשע המערער והכל, כפי שיפורט להלן.

63. מטבע הדברים, האדן הראייתי העיקרי עליו נסמך בית המשפט קמא בהרשעת המערער במיוחס לו, הינו עדות המתלוננת. בהקשר זה, ולאחר שבית המשפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מעדות המתלוננת כפי שזו באה בפניו, קבע, כי זו תיארה תחושות והשיבה לשאלות הצדדים באופן אמין, תוך מסירת מלוא הפרטים שזכרה. עדות המתלוננת לא התאפיינה במגמתיות וניכר רצונה למסור אך את האמת. בשום שלב בעדותה לא הפריזה המתלוננת בתיאוריה ותגובותיה להתנהגות המערער בדמות הפחד שחשה, הינן מידתיות (ראה סעיף 4 להכרעת הדין). עוד קבע בית המשפט קמא ב"רחל בתך הקטנה", כי התרשם לחיוב ממתינות המתלוננת ומאמינות גרסתה (ראה סעיף 21 להכרעת הדין).

64. לא זו אף זו, ולאחר שבחן את מארג הראיות הכולל כפי שזה בא בפניו, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי לעדות המתלוננת ולגרסתה, נמצאו חיזוקים חיצוניים המתלווים לעדותה ואשר יש בהם כדי לחזקה ולעלות בקנה אחד עמה (ראה סעיף 21 להכרעת הדין).

65. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לדו"ח המשלט ת/1, ממנו עולה, כי המתלוננת דיווחה על האירוע מיום 10.2.11 בזמן אמת למוקד המשטרה וכבר בשעה 22:32, נרשם בדו"ח זה כדלקמן:

"המודיעה ר.מ., מדווחת על בעלה שמאיים עליה, מקלל אותה. רצה לזרוק עליה כיסא, ברח, מפחדת מאוד ממנו שירביץ לה, יצאה מהבית. מבקשת ניידת. לבעל אין בעיות נפשיות כלשהן. מיקום: מושב אאאאא- בחוץ על הכביש מחכה לשוטרים, ליד הבית".

אך למען השלמת התמונה יוער, כי בעמ' 2 ל - ת/1 צוין, בתאריך 10.2.11, שעה 22:37, כי: **"המודיעה לא מצליחה להתקשר ל - 100 מהפלאפון, אז כדאי ליצור איתה קשר"**.

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי מהודעת המתלוננת למוקד 100, יש כדי להצביע על הפחד שאחז בה נוכח האירוע האמור וכן ללמד על דיווח מידי למשטרה, נתונים המחזקים את גרסתה.

66. עיון בתוכנו של דיווח המתלוננת למוקד המשטרה, כעולה מדו"ח המשלט ת/1, אכן מלמד, כי מסקנות בית המשפט קמא בהקשר זה ראויות הן ויש להן על מה שיסמכו. בהינתן העובדה, כי המתלוננת דיווחה באופן מידי למוקד המשטרה אודות האירוע, וכן בשים לב לתוכנו של הדיווח, הרי שיש באלה כדי לעלות בקנה אחד עם עדותה ולהוות נדבכים מחזקים לה. מסקנה זו מקבלת חיזוק ותיסוף בעוצמתה נוכח האמור בדו"ח המשלט ת/1 ולפיו, דיווחה המתלוננת, כי היא פוחדת מאוד מהמערער שמא ירביץ לה.

67. חיזוק לעדות המתלוננת נמצא בשיחה המתועדת בדיסק ת/2. למען הסדר הטוב יצוין, כי משבאנו להאזין לדיסק ת/2, הרי שלא עלה בידינו לעשות כן. נוכח הקשיים שהתגלו, כאמור, הרי שניתנה על ידינו החלטה בהקשר זה. סופו של יום הומצא ע"י ב"כ המשיבה דיסק און - קי, הכולל תוכנה שבאמצעותה ניתן היה להאזין לשיחות המתועדות, כאמור, בדיסק ת/2.

68. הדיסק ת/2 כולל מספר קבצים. אך למען שלמות התמונה יצוין, כי בשיחה אחת נשמע אדם המשוחר עם מוקד 100 ומוסר, כי ישנה אישה המנסה להתקשר למוקד, אך אינה מצליחה לעשות כן ומוסר את מספר הפלאפון להתקשרות אליה. זהותו של אדם זה אינה ידועה והוא אף לא העיד בבית המשפט.

בקובץ נוסף מתועדת שיחה שבה השוטרת ממוקד 100 מתקשרת למתלוננת. בשיחה זו המתלוננת מוסרת לשוטרת, כי ניסתה ליצור קשר עם המשטרה אך לא הצליחה לעשות כן. המתלוננת מוסרת, כי בעלה מאיים עליה, מוסרת את שמה וכי היא מתגוררת במושב אאאא. עוד אומרת המתלוננת, כי היא ממתנה בחוץ על הכביש בסמוך לביתה וכן מוסרת את שמה, ר.מ..

בהמשך השיחה ובתגובה לשאלת השוטרת, מוסרת המתלוננת, כי בעלה מקלל אותה, מאיים עליה, היא פוחדת ממנו, כי רצה להרים עליה יד ולכן ברח. עוד מוסרת המתלוננת, כי בעלה החזיק ביד כיסא ורצה להעיף אותו עליה. יוער, כי כאשר המתלוננת אומרת דברים אלו, היא נשמעת במידת מה לחוצה ומפחדת. עוד נשאלת המתלוננת ע"י השוטרת האם לבעלה בעיות נפשיות והיא שוללת זאת.

69. מדו"ח המשלט ת/1 ומהדיסק ת/2 עולים חיזוקים לעדות המתלוננת, זאת מעבר להתרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט קמא מעדותה. ראשית, הדברים שמסרה המתלוננת בדיווח המשטרתי למשלט, מיד לאחר התרחשות האירועים הנטענים באשר לאירוע מיום 10.2.11, עולים כדי "רס גסטה", כאשר עסקינן באמרה המוכרת כחריג לכלל הפוסל "עדות מפי השמועה". אמירות העולות כדי "רס גסטה" עניינן, אמירות שעל פי טיבן יש יסוד להנחה שתוכן אמת, אם משום שהן נאמרות באופן ספונטני בנסיבות שאין מקימות חשש לאמיתותן, אם משום שהן משולבות במעשה במידה ההופכת אותן לחלק ממנו ואם משום שאמירתן היא המקור היחיד להוכחת תוכן.

תווי אופי אלה מעמידים את האמרות "בחזקת אמת" ופותרים את הדרך בפני קבילותן כראיה לכאורה לאמיתות תוכן, כאשר מרכז הכובד מוסט לדיון במשקלן הראייתי (ראה בהקשר זה ספרו של כב' השופט קדמי "על הראיות, חלק שני, הדין בראי הפסיקה" מעמ' 587 ואילך).

הדברים שמסרה ודיווחה המתלוננת באופן מידי למוקד המשטרתי, בסמוך לאחר האירוע הנטען מיום 10.2.11, יש בהם כדי לעלות בבחינת "רס גסטה" וככאלה, יש בהם כדי להוות חיזוק למהימנות המתלוננת ולהוסיף נופך של אמת לעדותה באשר למעשים אשר על פי הנטען ביצע המערער בהתייחס ליום 10.2.11.

70. לא זו אף זו, הרי שההאזנה לשיחת המתלוננת עם המוקד המשטרתי כמתועד בדיסק ת/2, לאחר התרחשות האירועים מיום 10.2.11 והעולה ממנה, מהווה חיזוק נוסף לעדות המתלוננת ועולה בקנה אחד עמה. לכך ראוי להוסיף את העובדה, כי כבר בדו"ח המשלט ת/1, מסרה המתלוננת, כי היא פוחדת מאוד מהמערער שמא ירביץ לה. בנסיבות אלו העידה המתלוננת על עצמה ומסרה אודות תחושותיה. לאלה ראוי להוסיף את העובדה, כי אכן בשיחה המתועדת, כאמור, מוסרת המתלוננת, כי המערער מקלל אותה, מאיים עליה, כי היא פוחדת ממנו, כי רצה להרים עליה יד והיא ברחה, החזיק כיסא ורצה להעיפו עליה וכי היא ממתינה מחוץ לביתה.

71. כאמור, המתלוננת העידה בסמוך לאחר התרחשות האירועים אודות תחושותיה ומצבה הנפשי ולפיהם, היא פוחדת מהמערער וכן, האזנה לשיחת המתלוננת עם המוקד המשטרתי, כאמור, מלמדת, כי כאשר פירטה המתלוננת, כי המערער מקלל אותה, מאיים עליה וכי היא פוחדת ממנו, הרי שהיא נשמעה במידת מה, לחוצה ומפחדת.

כך נקבע, כי הלכה פסוקה היא שמצב נפשי של מתלונן, עשוי לשמש סיוע ויש בו כדי לתמוך בעצם התרחשות האירוע נשוא העדות. עוד נקבע, כי לצורך סיוע ניתן להסתמך על ראיות אמינות וברורות בעניין מצבו הנפשי של המתלונן אחרי ביצוע העבירה כנטען. בספרו של כב' השופט קדמי **"על הראיות", חלק ראשון, הדין בראי הפסיקה**, בעמ' 315, נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"לצורך סיוע ניתן להסתמך, למשל, על ראיות אמינות וברורות בעניין מצבו הנפשי של המתלונן אחרי ביצוע העבירה כנטען (ע"פ 814/81...ע"פ 556/85...). לצורך איפיונה של ראיה כסיוע ניתן לפנות להלכות שהתגבשו בעת שנדרש סיוע...לצורך הסתמכות על עדות מתלונן בעבירת מין (ע"פ 950/80...), כאמור ב-ע"פ 556/85..."

בהקשר זה ראה גם ע"פ 814/81 **סלאמה ראזק אל שבאב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28.6.82) וכן ראה ע"פ 556/85 **אליעזר ביטון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26.5.86). הדברים האמורים שם נאמרו בזיקה לנפגע עבירה בעבירות מין ואולם, כפי שהובהר בספרו של כב' השופט קדמי כמפורט לעיל, הרי שהדברים יפים בשינויים המחויבים גם בעניינים של מתלוננים בעבירות אלימות.

72. ב"כ המערער הלן על העובדה ולפיה, כאשר הזמינה המתלוננת משטרה כמתועד בדו"ח המשלט ובדיסק (ת/1 ו - ת/2), הרי שלא מסרה בשיחה זו את עיקר התלונה ולפי טענתה, דחף אותה המערער. בהקשר זה טען ב"כ המערער, כי ההסבר שניתן לכך ע"י בית המשפט קמא הינו דחוק ודינו להידחות.

בהקשר זה יוער, כי סוגיה זו לא נעלמה מעיניו של בית המשפט קמא ולאחר שבחן זאת, קבע כי המתלוננת נתנה תיאור חלקי ותמציתי בדיווחה למשטרה ואין בחסר האמור כדי לכרסם בגרסתה, זאת בזיקה לנסיבות מסירת ההודעה למוקד המשטרתי, בסמוך לאירוע הנטען.

בחנתי הסבר זה שניתן ע"י בית המשפט קמא ולדידי, יש בו כדי לעלות בקנה אחד עם השכל הישר, היגיון הדברים, ניסיון החיים וכי עסקינן בהסבר אשר יש לו על מה שיסמוך ואין מקום להתערב בו. אכן טיבם של דברים, כי דיווח שנעשה בסמוך לאירוע אלימות, כאשר המתלוננת נתונה בסערת רגשות, הינו דיווח על פי טיבו וטבעו תמציתי, אשר אינו כולל בחובו, בהכרח, את כל רכיבי האירוע הנטענים, נוכח הנסיבות והרקע לדיווח כזה. אף אני סבורה, כדעת בית המשפט קמא, כי אין בחסר זה כדי לשמוט את הקרקע תחת גרסת המתלוננת ומסקנות בית המשפט קמא בהקשר זה, בדין יסודן.

עוד ראוי לציין, כי עיון בתוכנו של הדיווח כעולה מהדו"ח 1/ת, מלמד, כי המתלוננת מסרה במסגרת זו פרטים רבים על כך שהמערער, על פי הנטען, מאיים עליה, מקלל אותה, רצה לזרוק עליה כיסא, היא ברחה, פוחדת ממנו מאוד שירביץ לה ויצאה מהבית. ממילא, הרי שכאשר נמסר דיווח הכולל בחובו מספר פרטים, בלחץ ושעה שהמתלוננת מעידה על עצמה, כי היא פוחדת מאוד מהמערער, כי יכה אותה, הרי שאך טיבם של דברים הוא, כי יכול ותשמוט פרט כזה או אחר מדיווחה ואין בכך כדי לשמוט את הקרקע תחת אותנטיות דיווח זה ותחת גרסתה.

73. חיזוק נוסף לעדות המתלוננת מצא בית המשפט קמא בעדות אחותה, הגב' א.ב., אשר לא נכחה באירוע הנטען מיום 10.2.11 ואולם העידה, כי באותו מועד התקשרה אליה המתלוננת וביקשה ממנה להחזירה מהעבודה ולקחת את הילדה מהמושב למסיבה בקיבוץ, שעה שהמערער סירב להסיע את הילדה, כאמור.

בהמשך, העידה א.ב., כי המתלוננת התקשרה אליה מהשירותים "...מפוחדת בקול חלש", ואמרה "אני מפחדת, הוא בקריז" (ראה עמ' 48 לפרוטוקול הדיון מיום 29.3.15, שורות 20-21). העדה סיפרה, כי הורתה למתלוננת לברוח מהבית, המתלוננת יצאה מהבית, התקשרה לעדה פעם נוספת ואמרה לה "תתקשרי למשטרה, אני מנסה למשטרה ולא הולך לי ותבואי דחוף" (שם, שורות 22-23).

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי הדברים שמסרה המתלוננת לעדה, כאמור, עולים בקנה אחד עם העולה מדו"ח המשלט 1/ת, שם צוין, כאמור, כי המודיעה לא מצליחה להתקשר ל - 100 מהפלאפון ולכן כדאי ליצור איתה קשר.

בהמשך, העידה העדה, כי כאשר הגיעה למושב, המשטרה כבר הייתה במקום וכי המתלוננת רעדה, הייתה מפוחדת ואמרה, כי המערער העיף כיסא ופחדה, כי המערער יחנוק אותה. בהקשר זה ציינה העדה, כי בעבר נקט המערער כלפי המתלוננת באלימות, שעה ששרף את בגדיה.

74. כאמור, בהכרעת דינו קבע בית המשפט קמא, כי הוא התרשם לחיוב ממהימנות עדי התביעה בדבר מצבה הנפשי של המתלוננת במהלך ובסמוך לאירוע הראשון.

75. אכן, בעדות א.ב., נוכח תוכנה ומקום בו בית המשפט קמא ראה ליתן בה אמון, יש כדי להוות חיזוק לגרסת המתלוננת ולעלות בקנה אחד עמה. ראשית, מסקנת בית המשפט קמא, כי העולה מעדות א.ב. ולפיו,

המתלוננת אמרה לה, כי היא מנסה להתקשר למשטרה ולא מצליחה לעשות כן, עולה בקנה אחד גם עם האמור בדו"ח המשלט ת/1 (עמ' 2), הינה ראויה ונכונה ויש לה על מה שתסמוך.

76. זאת ועוד, עדות א.ב. בדבר הדברים שמסרה לה המתלוננת בסמוך לאחר האירוע, בדמות **"אני מפחדת, הוא בקריז"** וכן **"הוא העיף כיסא ופחדתי"**, אף הם עולים בגדר אמרות אשר הינן "רס גסטה" וקביעותינו בהקשרן של אמרות כגון דא, כפי שפורטו לעיל, יפות גם בהקשר זה ולפיכך, יש בהן כדי להוות חיזוק לגרסת המתלוננת. לא זו אף זו, עדות א.ב. באשר לאופן בו אמרה המתלוננת את הדברים, כמו גם מצבה הנפשי בעת אמירתם, שעה שהתקשרה מהשירותים, מפחדת, בקול חלש וכאשר א.ב. הגיעה למקום, המתלוננת רעדה והייתה מפוחדת, אף באלה יש כדי להוות חיזוק לעדות המתלוננת, נוכח מצבה הנפשי בסמוך לאחר האירוע הנטען ביום 10.2.11 והאמור לעיל בדבר נפקותו של מצב נפשי כפי שפורט לעיל, יפה גם בהקשר זה.

77. חיזוק נוסף לעדות המתלוננת מצא בית המשפט קמא במזכר שערך השוטר יורם אברג'ל מיום 5.4.11 (ת/6) ולפיו, בזמן גביית עדות המתלוננת, היא **"הייתה רועדת כולה ומפוחדת נורא ונראתה לחוצה..."**. במסגרת חקירתו הנגדית נשאל מר אברג'ל מדוע כתב את המזכר אך ביום 5.4.11 והוא ציין בהקשר זה, כי הדבר היה לבקשת התביעות וכי התרשמות זו הייתה צריכה לקבל את ביטוייה בדו"ח המסוכנות ואולם מפאת תקלה הדבר לא נעשה. לפיכך, הדבר נרשם במזכר נפרד לאחר שנתבקשה השלמה ע"י התביעות (ראה עמ' 12-13 לפרוטוקול הדיון מיום 18.3.14).

עדות יורם אברג'ל באשר למצבה הנפשי של המתלוננת בזמן גביית הודעתה לאחר האירוע הנטען מיום 10.2.11, יש בה כדי להוות חיזוק לעדות המתלוננת ולעלות בקנה אחד עמה וכאמור, קביעותינו בדבר נפקותו של מצב נפשי של מתלונן, יפות גם בהקשר זה.

78. מנגד, ולאחר שבית המשפט בחן באופן מפורט את עדות המערער כפי שזו באה בפניו וכן את גרסתו כפי העולה מהודעותיו ת/5 ו - ת/7, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי הוא התרשם מעדות המערער כעדות שאינה מהימנה ומגמתית ובחר שלא לקבוע ממצאים על פיה. זאת ועוד, בית המשפט קמא בחן את עדות המערער באופן מפורט, התייחס לסתירות שעלו מעדותו ואשר יש בהן כדי לרדת לשורשו של עניין. כך גם התייחס לפריכות, תהיות וקשיים שעלו בהקשר זה והעובדה, כי לא עלה בידי המערער כדי ליתן הסברים מהימנים, המניחים את הדעת והעולים בקנה אחד עם השכל הישר. לאחר שבחן אלה, קבע בית המשפט קמא באופן ברור ופוזיטיבי, כי הוא התרשם, כי עדות המערער אינה עדות אמת וכי גרסתו הבסיסית, כפי שנמסרה בהודעותיו, השתנתה באופן מניפולטיבי לאורך עדותו, בהתאם לשאלות שנשאל (ראה בהקשרים אלו סעיפים 8-15 וסעיף 21 להכרעת הדין).

כך לדוגמא המערער מסר בהודעותיו וכן בעדותו בבית המשפט באשר לאירוע מיום 10.2.11, כי במועד זה היה חולה ולא קם מהמיטה ובגרסה זו אחז אף כדי להסביר שלא ייתכן שדחף את המתלוננת (ראה הודעה ת/5 עמ' 2 שורה 10, הודעה ת/7 שורה 4 וכן עדות המערער בעמ' 59 לפרוטוקול הדיון מיום 7.3.16 משורה 13 ואילך).

בהמשך עדותו התברר, כי המערער, אשר תיאר עצמו כחולה וכמי ששכב באפיסת כוחות במיטה, יצא באותו בוקר לעבודה בחקלאות, למרות מצבו הרפואי שתיאר, כאמור (ראה עמ' 67 לפרוטוקול משורה 1 ואילך).

כך לדוגמא, בעדותו בבית המשפט סיפר המערער אודות התנהלות המתלוננת באירוע הנטען מיום 10.2.11 והעיד בעמ' 60 לפרוטוקול, כי המתלוננת הטיחה כלפיו **"בן אלף"**, המערער אמר לה בתגובה **"אם אני בן אלף..."** והוסיף את הפירוש של זה והמתלוננת לא אהבה זאת (עמ' 60 לפרוטוקול משורה 7 ואילך). גרסה זו עומדת בניגוד לתגובת המערער כפי שהיא מקבלת את ביטוייה בדו"ח העיכוב מיום 10.2.11 (ת/4), שם מסר המערער לשוטר, כי **"רק דיברנו בצורה מכובדת"**.

כך לדוגמא, בעדותו בבית המשפט, טען המערער, כי בנו היה נוכח באירוע מיום 10.2.11 (ראה עמ' 59 לפרוטוקול משורה 17 ואילך), זאת בניגוד מוחלט לעולה מהודעתו ת/7, שורה 2, שם טען המערער, כי במהלך הוויכוח, לא היו ילדים בבית.

79. בהמשך הכרעת דינו, ממשיך בית המשפט קמא, מפרט ונותן הנמקות באשר למסקנתו בדבר העדר מהימנות גרסת המערער. לאחר שבחנתי את קביעותיו אלו של בית המשפט קמא וההנמקות שהביאו למסקנתו, כאמור, הרי שלא מצאתי, כי נפלה בהן שגגה, או כי יש להתערב בהן וכי מסקנתו זו יש לה על מה שתסמוך ובוודאי שאין בה כדי להצדיק התערבות ערכאת הערעור.

80. מנגד, כאמור, בית המשפט קמא התרשם מן המתלוננת באופן בלתי אמצעי במהלך עדותה בפניו ולאחר שעשה כן ומצא את עדותה אמינה ומהימנה וכי לעדות המתלוננת נמצאו חיזוקים של ממש במארג הראיות הכולל שהובא ובאלה מצא בית המשפט קמא נדבכים ראייתיים נוספים העולים בקנה אחד עם עדות המתלוננת ומחזקים אותה. לאחר שבחנתי קביעותיו אלו של בית המשפט קמא, באתי לכלל מסקנה, כי קביעותיו אלו בדין יסודן, יש להן על מה שיסמכו ולא מצאתי, כי נפלה בהן שגגה, או כי יש להתערב בהן. המארג הראייתי הכולל שהוצג בפני בית המשפט קמא, עולה ומגבש פסיפס ראייתי ראוי להוכחת המיוחס למערער בכתב האישום ולא מצאתי, כי יש מקום להתערב בכך.

81. על רקע האמור, אף ראוי לדחות את טענת ב"כ המערער, כי הכרעת הדין מבוססת על עדות יחידה, על המשמעויות והנפקויות הקמות מכך שכן, כפי שפירטנו לעיל, הרי שהכרעת הדין נסמכת על מספר אדנים שונים ומאובחנים העולים בקנה אחד זה עם זה וכי אין עסקין בהכרעת דין המושתת על עדות יחידה, כפי טענת ב"כ המערער.

82. במסגרת הערעור העלה ב"כ המערער מספר תהיות, קושיות וקשיים באשר לעדות המתלוננת. כך לדוגמא, טען, כי בדו"ח הפעולה ת/3 שנערך ע"י השוטר רס"ב רוקח בנימין, לא ציינה המתלוננת, כי המערער תקף אותה. כאמור, ובדומה לדיווח הראשוני של המתלוננת למשלט (ת/1), הרי שעסקין בדברים שמסרה המתלוננת בסמוך לאחר האירוע, כשהיא נסערת, כאשר מסרה לשוטרים שהגיעו למקום, כי בעלה מאיים

עליה. עוד צוין, כי המתלוננת הייתה מחוץ לבית. ברי הוא, כי מדובר באמירה אשר הינה ראשונית, תמציתית, אשר אין בה כדי לשקף באופן דווקני את כל מהלך האירועים ובוודאי שאין באמירה כוללנית זו של המתלוננת, כדי לשמוט את הקרקע תחת עדותה בפרט ותחת מארג הראיות הכולל שהוצג, בכלל. בתגובה לטענת המערער כי הרכיב החמור יותר באירועים שיוחסו לו הייתה הדחיפה ודווקא עליה לא סיפרה המתלוננת בדיווח למשלט, הרי שלא ניתן לקבוע כי אכן זה החלק החמור באירועים, נוכח טיבו של האיום שהושמע כלפי המתלוננת, כמו גם הניסיון להעפת הכיסא, אירועים עליהם דיווחה המתלוננת כבר בשיחה זו.

לכך ראוי להוסיף את העובדה, כי כך לדוגמא, בדיווח הראשוני יותר למשלט (בטרם הגיעו השוטרים לבית המתלוננת), פירטה המתלוננת יותר, כי בעלה מאיים עליה, מקלל אותה, רצה לזרוק עליה כיסא, היא ברחה, פוחדת ממנו, כי ירביץ לה ויצאה מהבית. הנה כי כן, הרי שבגרסתה הראשונה ובדיווחה הראשוני למשטרה, פירטה המתלוננת אף יותר מהדברים הלאקוניים שאמרה לשוטרים, שהגיעו אחר כך לביתה ובוודאי שאין באמירתה הכוללנית והלאקונית לשוטרים, כאמור, כדי לשמוט את כל שהוצג לעיל.

83. ב"כ המערער הוסיף והלין על כך שבת/6, המזכר שנערך ע"י השוטר יורם אברג'ל, מסרה המתלוננת, כי במהלך השנים המערער לא ביצע כלפיה עבירות, אך היא הרגישה מפוחדת ממנו במשך כל אותן שנים בשל התנהגותו. לדידי, אין באמרותיה אלו של המתלוננת כדי לשמוט את עדותה באשר לאירועים הקונקרטיים המיוחסים למערער, שעה שהמתלוננת התייחסה בסקירה כוללנית למהלך השנים האחרונות ואין באמרותיה אלו כדי לפגוע בעדותה ובגרסתה באשר לשני האירועים הקונקרטיים המיוחסים למערער ובמארג הראיות הכולל העולה בקנה אחד עם גרסתה, כאמור, והמחזק אותה.

84. ב"כ המערער הוסיף וציין, כי 20 יום לאחר האירוע הנטען מיום 10.2.11, פנתה המתלוננת לבית הדין הרבני וביקשה צו הגנה כנגד המערער ובבקשה זו, לא טענה שהמערער תקף אותה, איים עליה, או שיבש מהלכי משפט. בהקשר זה הוגש עותק מהבקשה נ/3. עוד צוין בהקשר זה, כי כאשר המתלוננת נשאלה אודות כך בבית המשפט קמא, היא השיבה, כי אינה זוכרת. טענה זו אינה נהירה לי שכן עיון במסמך נ/3 מלמד, כי בסעיף ד' לבקשה, נטען, כי **"הבעל נוהג שלאבדרך ארץ, באלימות מילולית ופיזית כפלי (כך במקור - הערה שלי - י.ש.) האשה ואלימות מילולית כלפי הילדים"**. בהמשך הבקשה אף הזכירה המתלוננת, כי בעבר המערער שרף רכוש (מעשה בו הודה המערער בעדותו בבית המשפט קמא, ראה עמ' 62, שורה 17, שם הודה, כי שרף את בגדי המתלוננת לפני שנים) ולפיכך, הרי שאין בטענה זו ממש ודינה להידחות.

85. טענה נוספת שהועלתה ע"י ב"כ המערער הינה, כי בעדותה בבית המשפט קמא הודתה המתלוננת, כי לא סיפרה את האמת בחקירתה הראשית וכי ההסבר שניתן לכך ע"י בית המשפט קמא, הינו דחוק.

אכן, עיון בעדות המתלוננת בבית המשפט קמא (עמ' 47 לפרוטוקול, שורות 29-30) מלמד, כי המתלוננת העידה, כי לא סיפרה את האמת בחקירתה הראשית.

בית המשפט קמא היה מודע לסוגיה זו והיא לא נעלמה מעיניו. בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי הוא התרשם שמדובר באי הבנת הדברים נוכח מטח השאלות שהופנה לעבר המתלוננת וכי אין עסקין בתשובה מהותית. בית המשפט קמא התרשם כך הן למשמע מהלך הדיון והן למקרא עדות המתלוננת אשר הצהירה במהלך כל עדותה, כי אמרה את כל האמת, כי את שזכרה מסרה וכי סיפרה הכל.

עיון במהלך עדות המתלוננת (מיום 29/10/14 ומיום 29/3/15) מלמד, כי מסקנתו זו של בית המשפט קמא בדיון יסודה ואין מקום להתערב בה. המתלוננת מסרה לאורך כל עדותה באופן עקבי, כי היא סיפרה את האמת הן בהודעותיה במשטרה והן בבית המשפט (ראה עמ' 21 לפרוטוקול, שורות 15-16, ראה עמ' 45 לפרוטוקול, שורה 26 ואילך, ראה עמ' 47 לפרוטוקול משורה 1 ואילך, ראה עמ' 47 לפרוטוקול משורה 23 ואילך, ראה עמ' 48 לפרוטוקול, שורות 1-2).

בנסיבות אלו ונוכח בחינת מהלך עדותה הכולל של המתלוננת אשר לכל אורכה, עמדה על כך, כי כל שהיא מספרת הוא אמת וכי כל מה שמסרה בהודעותיה במשטרה ובבית המשפט, אמת הוא, הרי שמסקנת בית המשפט קמא וההסברים שניתנו על ידו, בדיון יסודם, יש להם על מה שיסמכו ואין מקום להתערב בהם.

86. בהמשך, הוסיף וטען ב"כ המערער, כי אף בעדות אחות המתלוננת, הגב' א.ב., יש כדי לסתור את עדות המתלוננת. כך הדגיש, כי הגב' א.ב. העידה שהמתלוננת התקשרה אליה מהשירותים ומסרה לה שהמערער העיף כיסא והיא פחדה וכי שחרר אותה בזכות הסליחה שאמרה לו. בהקשר זה הדגיש ב"כ המערער, כי המתלוננת לא מסרה בעדותה, כי המערער כלא אותה בשירותים, העיף כיסא ורק בזכות הסליחה שביקשה, שחרר אותה מהשירותים.

בחינת עדותה של א.ב. אל מול עדות המתלוננת מלמדת, כי אין עסקין בסתירות מהותיות היורדות לשורשו של עניין, אשר יש בהן כדי לשמוט את הקרקע תחת עדות המתלוננת בפרט ומארג הראיות הכולל. כך לדוגמא, במסגרת עדותה מציינת א.ב., כי המתלוננת התקשרה מהשירותים כשהיא מפוחדת ודיברה בקול חלש וכי א.ב. אמרה לה לברוח מהבית והמתלוננת אכן עשתה כן. בהמשך, העידה א.ב., כי המתלוננת מסרה לה, כשהיא רועדת ומפוחדת לאחר שא.ב. הגיעה אליה, כי המערער העיף כיסא והיא פחדה. בהמשך עדותה מסרה א.ב., כי לאחר שאספה את המתלוננת, היא אמרה לה שבזכות הסליחה שאמרה, המערער שחרר אותה והיא הצליחה לברוח מהדלת.

ראשית, יוער, כי מעדותה של א.ב. עלה, כי המתלוננת שהתה בשירותים כשהיא מפוחדת ודיברה בקול חלש וכי כשאמרה למתלוננת לצאת מהבית, היא עשתה כן. בנסיבות אלו, אין באמרתה של א.ב. בהמשך, כי המתלוננת אמרה לה שאמרה סליחה ובשל כך שחרר אותה המערער, כדי לשמוט את כל האמור לעיל בשים לב לטיב השתלשלות האירועים, מהלך אמירת הדברים, המועד בו נאמרו ואף תוכנם של הדברים ממש.

לא זו אף זו, א.ב. העידה, כי כאשר המתלוננת רועדת ומפוחדת, היא אמרה לה, כי המערער העיף כיסא והיא

חששה. לדידי, עדות המתלוננת ולפיה, המערער הרים את הכיסא ואיים עליה באמצעותו, אך לא זרק אותו, אין בה כדי לעמוד בסתירה לגרסת א.ב. שכן, הרמת הכיסא מעלה בתנועה מאיימת, דר בכפיפה אחת עם הדברים, כי הוא העיף כיסא. בהחלט שאמירת המתלוננת ולפיה, המערער הרים את הכיסא כלפי מעלה בתנועה מאיימת, אך אם לא זרק אותו, מתיישב ובוודאי שאינו עומד בסתירה חזיתית לאמירת המתלוננת, כי הוא העיף כיסא וכי פחדה ממנו.

דברים אלו מקבלים משנה תוקף אף בזיקה לרקע בו נאמרו הדברים, שעה שהמתלוננת אומרת את הדברים לא.ב., כשהיא רועדת ומפחדת, בסמוך לאחר התרחשות האירועים וברי הוא, כי זו לא הסיטואציה בה נצפה מהמתלוננת לדקדק בדקויות של אמרה לגבי מצב הכיסא באופן ספציפי ואין באי דקויות אלו, כדי לרדת לשורשו של עניין ולשמוט את הקרקע תחת גרסתה, או שהאחות לא זכרה לתאר באופן מדויק מה שנאמר לה.

87. נוכח כל האמור לעיל, הרי שמסקנות בית המשפט קמא עת ראה להעדיף את גרסת המתלוננת ועדי התביעה ולאמץ את מארג הראיות הכולל שהוצג ומנגד, לדחות את עדות המערער, בדין יסודן, יש להן על מה שיסמכו ולא מצאתי, כי יש מקום להתערב בהן.

88. משבא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי הוכחו בפניו ברף ההוכחה הנדרש בפלילים המעשים המיוחסים למערער בכתב האישום על כל חלקיו, בחן הוא את טענות ההגנה הנוספות הצריכות בהקשר זה.

89. ראשית, דן בית המשפט קמא בטענה ולפיה, המיוחס למערער בסעיף 5 לעובדות כתב האישום ולפיו, בחודש ינואר 2011, איים על המתלוננת בפגיעה בה שלא כדין בכך שזרק שעון מעורר אשר צלצל כשהוא צועק לעברה באומרו **"אם את לא קמה מהמיטה, חבל לך על הזמן"**, אינו עולה כדי "איום", כהגדרתו של זה בסעיף 192 לחוק העונשין.

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי אמירת הדברים על רקע הנסיבות המאיימות בהן נאמרו, שעה שהדברים נאמרו בצעקות ולו במעשה אלים של זריקת השעון המעורר לקרקע, מביא לכלל מסקנה, כי עסקין באיום ולא באמרה חוקית.

90. סעיף 192 לחוק העונשין, קובע כדלקמן:

"המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

91. בספרו של כב' השופט קדמי **"על הדין בפלילים"**, חוק העונשין, חלק רביעי, הדין בראי הפסיקה, בעמ' 2124, נקבע, כי מבחנו של האיום הינו מבחן אובייקטיבי של אדם סביר וכי יש לבחון את השאלה האם הדברים שנאמרו נשאו אופי של איום לפי מבחן השפעתם האפשרית על האדם הרגיל ולא לפי

הרגשתו הסובייקטיבית של האדם שאליו הם כווננו. עוד נקבע, כי **"ניתן לזהות איום אסור, בין היתר, על - פי הנסיבות בהן ניתן לו ביטוי ועל - פי המסר הגלום בו שנועד להטיל אימה ביחס לדרך פעולתו של המאויים. יש והמסר ונסיבות העברתו הופכים את הביטוי מאזהרה לאיום אסור..."**, שם, בעמ' 2125.

כן ראה בהקשר זה ע"פ 3779/94 **חמדני משה נ' מדינת ישראל** [פורסם בתקדין] (16.2.98).

מהאמור לעיל עולה, כי מסקנת בית המשפט קמא ולפיה, בנסיבות בהן אמר המערער למתלוננת, כי אם היא לא קמה מהמיטה חבל לה על הזמן, זאת כשהדברים נאמרים בצעקות לעברה, המלוות בזריקת השעון המעורר, הרי שיש בכך, בנסיבות האמורות, כדי להביא לכלל מסקנה, כי עסקין באיום אסור ואשר תכליתו הינה להפחיד ולהקניט את המתלוננת. בנסיבות אלו, הרי שמסקנת בית המשפט קמא, כי בכך יש כדי לגבש את יסודות עבירת האיום בדין יסודה ואין מקום להתערב בה.

92. טענה נוספת שהעלה המערער הינה, כי המיוחס למערער בסעיף 4 לעובדות כתב האישום, כאשר המערער הפציר במתלוננת להימנע מלדווח למשטרה באומרו **"שלא תעיזי להזמין משטרה"**, אין בו כדי לגבש את יסודות עבירת שיבוש מהלכי משפט המיוחסת לו בהקשר זה, שכן, אין מדובר במעשה הנועד להכשיל הליך שיפוטי שטרם נולד.

בית המשפט קמא היה מודע לטענה זו ודחה אותה. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא להגדרתו של "הליך שיפוטי" כקובע בסעיף 34 כד לחוק העונשין שם נקבע, כי הליך כזה הוגדר בבהירות במסגרת סעיף 244 לחוק העונשין כהליך הכולל חקירה פלילית. עוד צוין, כי סעיף 244 לחוק העונשין כולל את הכוונה למנוע הליך שיפוטי. בנסיבות המקרה דנן, שעה שהמערער הזהיר את המתלוננת לבל תזמין משטרה, בהקשר בו נאמרו הדברים, בעיצומו של אירוע אלימות ואיומים, הרי שעסקין באזהרה מאיימת שמטרתה היחידה הינה למנוע פתיחת חקירה פלילית כנגד המערער. בנסיבות אלו בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי התגבשו יסודות עבירת שיבוש מהלכי משפט המיוחסת למערער.

93. סעיף 244 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לעניין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט".

94. סעיף 34 כד לחוק העונשין המגדיר, בין היתר, "הליך שיפוטי" מהו, קובע כדלקמן:

"הליך שיפוטי" - כל הליך לפני בית משפט, בית דין, רשות שיפוטית, ועדת חקירה או אדם המוסמכים להשביע עדים".

בספרו של כב' השופט קדמי **"על הדין בפלילים", חוק העונשין, חלק שלישי**, מעמ' 1576 ואילך נקבע, כי למושג "הליך שיפוטי" משמעות רחבה ביותר והוא כולל בחובו גם חקירה פלילית. עוד הודגש, כי המדובר לא רק בהליך קיים, אלא גם בהליך צפוי. באשר ליסוד הנפשי שבעבירה זו ואשר עניינו "בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי", נקבע, כי היסוד הנפשי הינו שאיפה לפגוע בקיומו של ההליך השיפוטי, לפגוע במטרתו או בעצם התנהלותו של ההליך השיפוטי, או לפגוע במהותו או בתוצאתו של ההליך השיפוטי. (שם, בעמ' 1577).

בנסיבות המקרה דנן, אמירת המערער למתלוננת שלא תעז להזמין משטרה, בעיצומו של אירוע אלימות ואיומים, הינה אמירה שמטרתה למנוע פתיחת חקירה פלילית כנגד המערער ולפיכך, קביעת בית המשפט קמא לפיה, יסודות עבירה זו התקיימו בהקשר זה בדין יסודה ואין מקום להתערב בה.

סייג "זוטי דברים":

95. ב"כ המערער טען, לחילופין, כי המיוחס בסעיפים 2-3 לכתב האישום, היינו האירוע מיום 10.2.11 (זולת האמרה למתלוננת שלא תעז להזמין משטרה) בנסיבות המקרה דנן, חוסה תחת סייג "זוטי דברים" שכן, עסקין באירוע קל ערך שהתרחש לפני למעלה מ- 5 שנים, כאשר המתלוננת נכנסה ללא רשות לחדרו של המערער כשהוא שכב חולה במיטתו ובאה אליו בטענות ובכעס. המערער דחף אותה ליד דלת הכניסה לחדרו על מנת שתצא מהחדר והיא אכן יצאה וכן, כי לא נגרם למתלוננת נזק כלשהו.

כן טען, לחילופין, כי גם המיוחס למערער בסעיף 5 לעובדות כתב האישום, היינו האירוע הנטען מחודש ינואר 2011, אף הוא חוסה בגדר סייג "זוטי דברים".

בהקשר זה קבע בית המשפט קמא, כי נוכח נסיבות ביצוע העבירות, בתוך המשפחה, הערכים החברתיים המוגנים באמצעות הוראות חוק אלו והעובדה, כי אין מדובר במקרה חד פעמי, מביאים לכלל מסקנה, כי אין עסקין במעשים החוסים תחת סייג "זוטי דברים" ולפיכך, דין טענה זו להידחות.

סעיף 34 י"ז לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך".

בספרו של כב' השופט קדמי **"על הדין בפלילים, חוק העונשין, חלק ראשון"** מעמ' 555 ואילך נקבע, בין היתר, כי מדובר בהסרת התווית "הפלילית" מעל מעשה עבירה, כאשר ההסרה נעוצה באינטרס הציבורי שלא להטביע את קין פלילי על מצחו של אדם, במקום שאין לציבור עניין בכך. אותו "עניין ציבורי" המצדיק הבאת עבריינים לדין, עומד גם בבסיס הגישה האומרת, כי כאשר מדובר במעשה "פעוט ערך", אין לציבור עניין בכך משום שאין החוק עוסק בדברים של מה בכך (שם בעמ' 557 - 558).

גם אם נסיבותיו של המקרה דנן אינן מן החמורות ביותר, הרי שבאורח דבר, עסקינן במעשה אשר הינו קל ערך ואשר אין לציבור עניין בכך.

96. באשר למיוחס למערער בסעיפים 2-3 לכתב האישום הינו, האירוע מיום 10.2.11 כאשר במסגרתו דחף את המתלוננת, קיללה ואיים עליה בפגיעה שלא כדין בחייה באומרו, כי אם לא תעזוב את הבית זה הסוף שלה ובהמשך, איים על המתלוננת בהתנהגות בכך שהרים כיסא בצורה מאיימת, זאת בכוונה להפחידה ולהקניטה, הרי שברר, כי מעשים אלו נוכח טיבם ומהותם אינם באים בגדר מעשה אשר הינו קל ערך ואשר אין לציבור עניין בכך.

בהקשר זה בדין קבע בית המשפט קמא והדגיש את החומרה הגלומה במעשים אלו, כאשר המערער כאמור, דחף את המתלוננת, קילל אותה, איים עליה ואף הרים כיסא בצורה מאיימת. עסקינן בעבירות אלימות במשפחה המגלמות בחובן חומרה נוכח טיבן ומהותן ואשר יש בהן כדי לפגוע באושיות חברה מתוקנת. כאמור, גם אם נסיבותיו של המקרה דנן אינן מן החמורות ביותר, הרי שבאורח דבר, עסקינן במעשים קלי ערך אשר אין לציבור עניין בהם. גם העובדה, כי חלפו למעלה מ- 5 שנים ממועד ביצוע העבירות, והעובדה, כי לא נגרם למתלוננת נזק פיזי כלשהו, אין בהן ככאלה כדי לשמוט את הקרקע תחת מהות המעשים, טיבם, אופיים והחומרה הגלומה בהם.

באשר לטענותיו הפרטניות בהקשר זה של ב"כ המערער, ראשית ראוי להפנות לתרחיש העובדתי ולמצאים העובדתיים שנקבעו ע"י בית המשפט קמא ואשר לא ראיתי להתערב בהם באשר להשתלשלות האירועים, מהלכם של אלה כעולה מעדות המתלוננת וכנטען בכתב האישום. שנית, גם מקום בו לא נגרם למתלוננת נזק פיזי ממשי בעטיים של המעשים, הרי שלא ניתן להתעלם מהנזק הנפשי שנגרם לה בעטיים, תחושותיה, החשש והחרדה שחשה, כפי שקיבלו את ביטויים בעדות המתלוננת בפרט ובמארג הראיות הכולל בכלל ואשר פורטו בהרחבה לעיל.

בנסיבות אלו, הרי שבהקשר זה, אין מקום להחיל את סייג "זוטי דברים" ולפיקך, דין טענה זו בהקשר זה, להידחות.

97. כוחם של דברים אלה יפה גם בהקשרו של האירוע הנטען בסעיף 5 לעובדות כתב האישום בחודש ינואר 2011. יצוין, כי בהקשר זה איים המערער על המתלוננת בפגיעה בה שלא כדין בכך שזרק שעון מעורר אשר צלצל, כשהוא צועק לעבר המתלוננת באומרו אם את לא קמה מהמיטה, חבל לך על הזמן וזאת בכוונה להפחידה ולהקניטה. גם בהקשר זה ראוי לציין, כי עסקינן באיום שהופנה כלפי המתלוננת, כאשר המערער מוסיף לכך מעשה אלים בדמות זריקת שעון מעורר אשר צלצל, בצירוף האופן בו נאמרו הדברים ותוכנם של אלה. בנסיבות אלו, הרי שגם בהקשר זה, אין מקום לטעון, כי עסקינן במקרה אשר הינו קל ערך אשר אין לציבור עניין בו. גם בהקשר זה, אין בחלוף הזמן ובעובדה שלא נגרם למתלוננת נזק פיזי בעטיים של המעשים, כדי להקהות את חומרתם, שעה שעסקינן, כאמור, בעבירת אלימות במשפחה החותרת תחת אושיות חברה מתוקנת ופוגעת בשלומה, בביטחונה ובשלמות נפשו של הפרט.

בנסיבות אלו, הרי שגם בהקשר זה, אין מקום להחיל את סייג "זוטי דברים" ודין הטענה גם בהקשר זה להידחות. אשר על כן, מסקנת בית המשפט קמא בהקשר זה בדין יסודה ואין מקום להתערב בה.

98. סוגיה נוספת הצריכה את התייחסותנו הינה נפקותה של העובדה, כי בשתי הודעותיו במשטרה, ת/5 ו- ת/7, לא נחקר המערער בגין האירוע המיוחס לו בסעיף 5 לעובדות כתב האישום, היינו האירוע מחודש ינואר 2011 ובהתאמה, לא הוזהר בגין אירוע זה ולא נגבתה גרסתו בהקשרו.

בהקשר זה ראוי להפנות לספרו של כב' השופט קדמי **"על סדר הדין בפלילים"**, חלק שני, הליכים שלאחר **כתב אישום א', הדין בראי הפסיקה**, בעמ' 913, שם נאמר, בין היתר, כי אין אסמכתא לכך שחקירה כדין היא תנאי בל יעבור להגשת כתב אישום וכי ללא קיומה של חקירה אין בידי המאשימה סמכות להגיש כתב אישום.

בת"פ (י-ם) 417/97 **מדינת ישראל נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ** [פורסם בנבו] (7.11.99), נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"בעניין זה מצאתי להעדיף את עמדת המאשימה: אין כל אסמכתא לכך ש"חקירה כדין" היא תנאי בל יעבור להגשת כתב אישום, ואינני סבור כי כלל שכה נלמד ממבנה פרק ד' לחסד"פ או מלשון סעיף 62 בו. אמנם, מקובל גם עלי כי רצוי וראוי שתתקיים חקירה עובר להגשת כתב אישום, וכי זהו הסדר הטוב והנכון של הדברים; ואולם, אינני מקבל את טענת הסניגוריה שללא קיומה של חקירה אין בידי המאשימה סמכות להגיש כתב אישום. בעניין זה אחזור על דברים שנאמרו כבר במותב שלושה של בית משפט זה:

"...גם אנו איננו חולקים על כך שסדר הדברים הנכון הוא עריכת חקירה בטרם הגשת כתב אישום, אך אין לומר, כי מהוראות החסד"פ עולה כי תנאי בל יעבור להגשת כתב אישום הוא קיום חקירה קודם לכן (בין ע"י המשטרה ובין ע"י רשות חוקרת אחרת שהוסמכה לכך בחוק)" (ראו ע"פ אל ת'ן לעיל, עמ' 5-6) " . שם,

סעיף 20 להחלטה.

כן ראה ת"פ (נצ') 1627/04 **מדינת ישראל נ' טוהר רפי ואח'**, [פורסם בנבו] (8.7.04). שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"...החובה לקיים חקירה...אינה כוללת בחובה גם את החובה הבלתי מסויגת לבצע פעולות מסויימות במהלכה, לרבות חקירתם של חשודים. כפי שמסור בידי המדינה שיקול הדעת אם לקיים חקירה בכלל אם לאו, מסור בידה גם שיקול הדעת אילו פעולות לבצע במסגרת אותה חקירה, ובתוך כך - האם לחקור חשודים אם לאו...

.

.

...אך מעבר לנדרש אציין כי אין כל בסיס חוקי לטענה כי הרשות מחוייבת בחקירתו של חשוד בטרם יוגש נגדו כתב אישום... ואין בעובדה כי חשוד לא נחקר או כי לא נתקיימה חקירה כלל, כדי להוות מחסום בפני הגשת כתב אישום...".

99. יחד עם זאת, בע"פ (חי') 3730/03 **מדינת ישראל נ' אנבריה** (2004) [פורסם בנבו], נקבע, כי מתן זכות שימוע לחשוד היא מעיקרי הצדק הטבעי וכי בהעדר נסיבות יוצאות דופן, על הגורם החוקר לחקור גם את החשוד בביצוע העבירה. חובה זו מקורה בחובתו של כל גורם חוקר לנהל חקירה באופן סביר ולאסוף את כל החומר הרלוונטי לצורך הפעלת שיקול הדעת של הגורם המחליט באשר להמשך הטיפול בתיק החקירה.

100. כאמור, המחוקק לא קבע את קיומה של החקירה הפלילית כתנאי מוקדם הכרחי לניהול ההליך הפלילי. יחד עם זאת, יש להדגיש את חשיבות החקירה וקבלת גרסת חשוד במסגרת חקירתו תחת אזהרה ובדיקתה. זאת ועוד, במקרים רבים, הימנעות מחקירתו של חשוד תהיה בלתי סבירה משום שבלעדיה לא ניתן למעשה לגבש תמונה מלאה לגבי התרחשות האירועים, או משום שהיה בחקירתו כדי להבהיר עובדות שהיו מביאות, אולי, לניקוי מן החשדות. זאת ועוד, אי קבלת עמדת הנאשם עלולה להביא גם לכך שלא תבוצענה פעולות חקירה נדרשות על מנת לאשש או להפריך את גרסתו. אמנם אי עמידה בדרישה זו, כשלעצמה, איננה שוללת את הסמכות להגיש את כתב האישום, אולם בית המשפט נדרש לבחון, בנסיבותיו של כל מקרה, האם מחדל זה פגע בהגנת הנאשם או בקיומו של הליך הוגן, ומה ההשלכה שיש לכך.

101. במקרה דנן, הרי שהמערער נחקר בשתי הזדמנויות (הודעותיו ת/5 - ת/7), תחת אזהרה כנדרש וכדבעי בגין איום, תקיפת בת זוג, הרמת הכיסא והמעשים המיוחסים לו בגדר האירוע מיום 10.2.11. זאת ועוד, בחקירתו ת/7, נחקר המערער תחת אזהרה בגין חשד לשיבוש מהלכי משפט בכך שבאותו מועד, במהלך העימות בינו לבין המתלוננת, שיבש מהלכי משפט בכך שאמר לה שלא תעז ללכת למשטרה.

102. אין חולק, כי בשתי הודעות אלו, כמו גם בכל הזדמנות נדחית אחרת, לא נחקר המערער בגין האירוע המיוחס לו בסעיף 5, היינו האירוע הנטען מחודש ינואר 2011 ואשר עניינו, האיום על המתלוננת בצירוף זריקת שעון מעורר. ההזדמנות הראשונה בה נחשף המערער לאישום זה היה בעת הגשת כתב האישום.

103. בנסיבות המקרה דנן, ומקום בו כתב האישום הוגש ביום 1.2.12, שנה לאחר ההתרחשות האירועים, ומנגד, כאשר אין מחלוקת כי ניתן היה לחקור את המערער בסמוך לאחר האירוע ואף בשלבים מעט מאוחרים יותר, טרם הגשת כתב האישום, מחדל זה פגע בזכותו הבסיסית של המערער להעלות את גרסתו, ובהתאמה גם טענת הגנה, סמוך ככל הניתן למועד בו הועלתה כנגדו ההאשמה. המערער מסר לראשונה את תגובתו לאישום הרלוונטי, במסגרת התשובה לכתב האישום, במסגרתה הכחיש את המעשה והוסיף כי אין הוא אוחז במענה באשר למקום הימצאו בעת האירוע הנטען.

בנסיבות אלו, על רקע חלוף הזמן הניכר, והמחדל באי חקירתו של המערער, שאין לו כל הסבר, נמנעה, הלכה למעשה, מהמערער האפשרות להתייחס באופן מפורט וראוי לאישום זה. כך לדוגמא, נמנעה מהמערער האפשרות להעלות טענת אליבי פוטנציאלית, לגבי מקום הימצאו או להתייחס בגרסה מפורטת בעדותו לטענות שהועלו כנגדו, לרבות על ידי אזכור עדים רלוונטיים. אמנם המערער לא טען בעדותו במפורש כי איננו זוכר את פרטי האירוע, אך מתשובותיו עולה כי הוא הכחיש את האירוע, וחזק טיעוניו בהסתמך על נתונים כלליים (כמו למשל, הטענה כי לא היה בבית באותה תקופה שעון מעורר וכי המתלוננת נהגה באותה תקופה להתעורר לבד).

104. בהקשר זה ראוי להפנות לדברים שנאמרו בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר בורוביץ (2005) פ"ד, נט (6) 776 בעמ' 829), ביחס לכשלים בחקירה:

"עניינו של האחד הוא בשאלה, אם לנוכח הפגמים שבהם לקו הליכי החקירה היה זה מוצדק והוגן לפתוח (או להוסיף ולנהל) את ההליך הפלילי נגד המערערים; ואילו עניינו של השני הוא בשאלה, אם ועד כמה השפיעו פגמי החקירה על הוכחת העבירות שיוחסו למערערים ברמה הנדרשת בפלילים. יושם-אל-לב כי המדובר בשני מסלולי בחינה נפרדים, שנועדו לקדם תכליות ערכיות שונות: המבחן הראשון נועד לקדם אינטרסים ציבוריים רחבים הקשורים בניהולם של הליכים פליליים, כצדק והגינות... ואילו ביסוד המבחן השני - המבוסס על דיני הראיות - ניצב אינטרס ציבורי מרכזי אחד, והוא חקר האמת. ברם, אף שהמדובר בשני מבחנים שונים ונפרדים, קיימות ביניהם השפעות גומלין. כך, למשל, האינטרס הציבורי בחקר האמת נמנה עם מרכיביהם האפשריים של מושגי הצדק וההגינות (השוו: א' ברק "על משפט, שיפוט ואמת" משפטים כז(1) (תשנ"ו) 11, 14). לפיכך, מתן תשובה שלילית לשאלה, כלום פגמי החקירה השפיעו על רמת הוכחתן של העבירות, עשוי להשפיע על ההכרעה בשאלה אם קיומו או המשכתו של ההליך הינו מוצדק והוגן. הוא הדין בהיפוך היוצרות: האינטרסים הציבוריים הקשורים בהליך הפלילי - ובהם צדק והגינות - משפיעים על הגדרת מושג ה"אמת" שההליך יהיה מצופה לבססה."

עוד אפנה לע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (2006) [פורסם בנבו], שם נאמר כדלקמן:

"... חובת הרשויות למיצוי הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת."

105. בשים לב לאמור לעיל ולהלכות המפורטות, הרי שבנסיבות המקרה דנן אני סבורה כי בהימנעות מחקירת המערער תחת אזהרה, בגין האישום נשוא סעיף 5, דהיינו האירוע הנטען מחודש ינואר 2011, היה כדי לפגוע באפשרות המערער להתגונן כראוי. הגשת כתב האישום ביחס לאירוע זה, בנסיבות אלה, שנה לאחר האירוע, באופן הפוגע בתחושת הצדק הטבעי וקיומו של הליך הוגן, איננה ראויה ולפיכך, יש להורות על ביטול אישום זה, מחמת הגנה מן הצדק. נפקותו של ביטול זה, בשלב בו אנו נתונים, הינו זיכוי המערער

מאישום זה.

106. ברי הוא כי נסיבות המקרה דנן, מקום בו בפני גורמי החקירה עמדו ההאשמות המלאות כנגד המערער כבר בשלב מוקדם ולמרות זאת נמנעו מלאפשר למערער למסור גרסתו לחשדות אלה, סמוך לאחר שהועלו, שונות בתכלית ממקרים בהם לא מובא החשד בפני גורמי החקירה סמוך לאחר האירוע, אלא לאחר חלוף זמן בשל כך שהתלונה הוגשה רק באותו שלב. במקרים אלה, אין המדובר בכשל חקירתי, שכן גורמי החקירה לא יכולים היו לפתוח בחקירה ובהתאמה לקבל את גרסת החשוד, בהתייחס לאירועים אלה, אודותיהם לא ידעו.

באיוון בין השיקולים השונים, האינטרס הציבורי המצדיק העמדה לדין של נאשם ומיצוי הדין, לבין האינטרס שבהבטחתו של הליך תקין והוגן, גובר במקרה זה האינטרס האחרון.

107. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, הייתי מציעה לחבריי, לקבל את הערעור בכל הנוגע להרשעתו של המערער בעבירה של איומים, בגין האירוע מחודש ינואר 2011 (סעיף 5 לכתב האישום), ולזכותו מאישום זה, ולדחות את הערעור כנגד יתר הכרעת הדין.

הערעור כנגד גזר הדין:

108. מושכלות יסוד הן, כי אין ערכאת הערעור מתערבת, אלא מקום בו נפלה בהחלטת בית משפט קמא טעות מהותית, או ניכרת סטייה ממדיניות הענישה הראויה. ראה בהקשר זה ע"פ 5678/14 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (26.5.15) וכן 3091/08 **טרייגר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29.1.2009); ע"פ 6453/12 **הדרה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 7 (13.5.2013).

109. כאמור, במסגרת גזר דינו, פסע בית המשפט קמא במתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין והשית על המערער את העונשים שפורטו לעיל.

110. בית המשפט קמא התייחס נכונה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בעטייה של מעשי המערער, זאת באופן דיפרנציאלי ומאובחן באשר לכל אחת מן העבירות בהן הורשע. כך גם התייחס נכונה למידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים עליהם הצביע, תוך בחינה של נסיבות ביצוע העבירות והשילוב שביניהן. בית המשפט קמא אף בחן את מדיניות הענישה הנהוגה באופן שונה ומאובחן ביחס לכל אחת מהעבירות בהן הורשע המערער, קבע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מן האירועים נשוא כתב האישום ובסופו של דבר ראה לגזור עונש כולל לשני האישומים, בין היתר, בהתחשב בזיקה שביניהם

ותוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של המערער, לבין סוג העונש ותקופת המאסר שעל המערער לשאת.

111. לאחר שעשה כן, קבע בית המשפט קמא, כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע המערער במסגרת האירוע מיום 10.2.11, בנסיבותיהן, נע בין מאסר מותנה לבין 10 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים וכי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע המערער מחודש ינואר 2011 הינו מאסר מותנה ועונשים נלווים.

112. לאחר שעשה כן, בחן בית המשפט קמא את העונש הראוי למערער, תוך בחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה, אי נטילת אחריות על המעשים, חלוף הזמן, היות המערער נעדר עבר פלילי, העובדה, כי בני הזוג התגרשו בשנת 2016, עמדת המתלוננת ונסיבותיו האישיות והרפואיות של המערער.

113. לאחר ששקלל כל אלה, בא בית המשפט קמא לכלל מסקנה, כי העונש הראוי למערער נמצא ברף הבינוני - נמוך של מתחם העונש ההולם שנקבע. על רקע האמור, הורה בית המשפט קמא על קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של המערער ולאחר שהתקבלה חוות דעת הממונה, אשר במסגרתה נמצא המערער בלתי מתאים לביצוע עבודות שירות בשל מצבו הנפשי, השית בית המשפט קמא על המערער מאסרים מותנים, חייבו בחתימה על התחייבות כספית, בתשלום קנס על סך 1,000 ₪ ובתשלום פיצויים למתלוננת בסך 3,000 ₪.

114. כפי שפורט לעיל, המערער מפנה את ערעורו כנגד הרכיבים הכספיים שבגזר הדין בדמות חיובו בתשלום קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי למתלוננת בסך 3,000 ₪. בהקשר זה הדגיש המערער את מצבו הכלכלי הקשה והעובדה, כי הוא חויב בתשלום פיצוי למתלוננת אף שלא הוכח כל נזק.

115. לאחר שבחנתי כל אלה, סבורה אני, כי אין מקום להתערב ברכיבים הכספיים שהושתו על המערער במסגרת גזר הדין והייתי ממליצה לחבריי לדחות את הערעור. כך ראוי לציין, כי בית משפט קמא ערך נכונה את האיזון הפנימי הצריך בין רכיבי הענישה השונים שהשית על המערער, ולמרות חומרת המעשים שביצע, טיבם, מהותם ואופיים, שקלל את נתוני העושה ונתן את המשקל הסגולי הראוי למכלול הנסיבות והשיקולים.

116. למרות שהמערער הופנה לממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת בעניינו, ולאחר שהתקבלה חוות דעת ולפיה, הוא אינו מתאים להשמה בעבודות שירות נוכח מצבו הנפשי, השית עליו בית המשפט קמא עונשים בדמות מאסרים מותנים ועונשים נלווים ונמנע מהשתת רכיבי ענישה מוחשיים אחרים.

117. בהינתן כל אלה ותוך עריכת האיזון הפנימי הנדרש, כמו גם בזיקה למהות המעשים שבהם הורשע

המערער, טיבם ומהותם, חויב המערער גם בתשלום קנס, אך זאת בשיעור מתון בסכום של 1,000 ₪, כאשר ניתנה למערער שהות לשלם את הסכום האמור בתוך 120 ימים ממועד מתן גזר הדין.

118. בצד זאת חויב המערער בתשלום פיצוי למתלוננת, אף זאת בשיעור מתון בסך 3,000 ₪, כאשר נקבע, כי גם פיצויים אלה ישולמו בתוך 120 ימים ממועד מתן גזר הדין.

119. בדיקה לטענות המערער בהקשר זה נציין, כי אין מקום לחייב בפיצויים, אך מקום בו מוכח נזק פיזי, ממשי וקונקרטי. מהות המעשים שביצע המערער בשים לב לטיבם ומהותם, תחושות המתלוננת שנגרמו בעטיים של אלה, כפי שעברו כחוט השני במסגרת מסכת הראיות וכן העובדה, כי במעשים כגון דא, גלום נזק נפשי אינהרנטי הנגרם בעטיים של אלה, הרי שראוי היה לחייב את המערער גם בתשלום פיצוי ובכל אופן, אין בענישה זו כדי להוות סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנהוגה, המצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור.

120. בהקשר זה ראוי להדגיש עוד, כי גם שיעור הפיצוי בו חויב המערער הינו מתון ומידתי, המשקלל בחובו אף את נתוני העושה ומצבו הכלכלי של המערער וכן ניתנה אורכה ע"י בית המשפט קמא בת 4 חודשים לעמוד בתשלום האמור. דברים אלו יפים גם בהקשרו של סכום הקנס בו חויב המערער. רכיב עונשי כספי זה הינו נדרש וראוי בנסיבות המקרה דנן. גם בהקשר זה, בית המשפט קמא שקלל נכונה את נתוני העושה, מצבו הכלכלי של המערער והשית עליו קנס בשיעור מתון ביותר ואף נתן אורכה לתשלום הקנס בת 4 חודשים.

121. אמנם, מסקנתי לעיל, הינה כי יש לזכות את המערער מביצוע המעשה שיוחס לו באישום מחודש ינואר 2011, אולם, אינני סבורה כי לכך צריכה להיות השלכה על העונש שנגזר עליו. כפי שפורט לעיל, בית המשפט קמא קבע, ובצדק, את מתחם העונש ההולם בגין האירוע החמור יותר מחודש פברואר 2011, כנע בין מאסר על תנאי ל- 10 חודשי מאסר בפועל. כך גם קבע כי העונש הראוי למערער הינו ברף הבינוני - נמוך של המתחם, ולמרות זאת, ואף ששקל את האפשרות להטיל על המערער מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, הסתפק בהטלת מאסר מותנה לצד עונשים נלווים, בהתחשב במצבו של המערער. יוצא, כי העונשים שהוטלו על המערער, אינם ממצים עימו את הדין, אף ביחס לאישום מחודש פברואר 2011, לבדו.

דברים אלה נכונים, גם כאשר לרכיבים הכספיים בגזר הדין, כנגדם הוגש הערעור.

122. לפיכך, הייתי מציעה לחברי לקבל את הערעור כנגד הרשעתו של המערער בעבירה של אימים, שיוחסה לו בשל האירוע מינואר 2011 ולזכותו מעבירה זו, תוך דחיית יתר הערעור כנגד הכרעת הדין. בנוסף, הייתי מציעה, לדחות את הערעור כנגד גזר הדין ולהותיר את העונשים על כנם.

י' שטרית, שופטת

כב' השופטת אסתר הלמן (ס.נשיא) - אב"ד :

מסכימה.

אסתר הלמן, שופטת, סגנית נשיא

כב' השופט סאב דבור:

מסכים.

סאב דבור, שופט

הוחלט, אפוא, פה אחד, כאמור, בפסק דינה של השופטת י. שטרית.

ניתן והודע היום ז' שבט תשע"ח, 23/01/2018 במעמד הנוכחים.

אסתר הלמן, שופטת ס. נשיא	יפעת שיטרית, שופטת	סאב דבור, שופט
-------------------------------------	---------------------------	-----------------------

הוקלד ע"י זיוה שמעון

הוקלדעלידיזיוהשימעון